Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гараха | № 126 (13845) | 1972 оной майн 31, среда | Сэн 2 мүнгэн

...ннай аймагай Харацайн совхозой механизаторнууд ...тороо түрүүлэн хабарай тарилга эхилһэн байна. Тус ...таряашад 700 гектар шэнниисэ тарижа дууһаад, мүнөө ...обёос, силостэ холисо дүүргэхэ дүтэлөө.

...механизаторнууд Пётр Филиппов, Василий Хабитуев, ...Третьяков, Валерий Злыгостев гэгшэд ажахы дотороо ...социалис мүрысөөндэ шалтарна.

...хахалалга ажахыда һайн ябана. Һаянай байдалаар 400 ...аар хахалагданхай. Һүниин паар хахалалгада Миха... Корнаковууд, Виктор Кочетов, Владимир Злыгостев ...ланайнгаа нормо 110—120 процентээр дүүргэнэ.

...Г ДЭЭРЭ: совхозой үнинэй дүй дүршэлтэй болоһон ...тор Пётр Филиппов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЭРШЭ, ШАНАР, ДЭЛИСЭ

...Э ҮБҺЭНЭЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

...най сабшалан дээрэ 18 хүн ажал...а. Сабшалан уһалха хүдэлмэри ...ай түлэг дундаа. Һүүлэй хэдэн үдэ...да манда 900 гектар сабшалан ... Энэ шухала хүдэлмэридэ Лама...нович Базаровай даадаг звено ...алгарна. Тус коллектив харуу...һан 156 гектар сабшалангаа һай...а дүүргээд байна. Эдэ нүхэднай ...ной үндэр баян ургаса хуряажа ...а ажахы соогоо мэдээжэ юм. Үн...элдэ звено гектар бүриһөө 17—18 ...һэ хуряажа, ажахы соогоо эрхим-...

...ба Пирбаевай звеногой гэшүүд ха... байһан 130 гектар сабшалангаа ...а дүүргэнхэй. Ойрын гурба-дүрбэн үдэрэй туршада манда үшөө 800 гектар сабшалан уһалагдахаар хараалагдана.

Сабшалангаа модо, шулууһаа, һубаг, ханаабуудаа шорой шохойһоо сэбэрлэхэ, наг шэбхэ гаргаха, һургааг отолхоһоо эхилээд, луговодуудай хэхэ ажал барагдаха бэшэ. Үбһэ ногооной һайн ургаса хуряажа абахын тула луговод бүхэн түхэреэн жэлдэ эршэтэйгээр ажалладаг гээшэ. Ажахымнай луговодууд хамтынгаа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абалгада өөһэдыңгөө хубитые оруулхаар зэһэнхэй.

Б. ГАРМАЕВ,
Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

Баргажанай аймаг.

ШЭНИИСЭ ЖЭГДЭЭР ГАРАЖА ЗАХАЛБА

...тарилгын эхилхын ...най Суулгын совхо...заторнууд болон та...000 га шэнниисэ, ...ник, 70 га ешмээн, ...горох хүдэлмэриин ...эрхим һайн шанар...рижа дүүргэхэ гэжэ ... Ажахымнай меха...д хэлэһэн үгэдөө ...аа. Хүдэлмэриин 12 ...гү, али майн 12-то ...амал сүм таригдаад ...акторна бригадануу...до дэлгэрһэн мүры...вдинай отделениин ... Хабитуевай хүтэл...эдэхи бригадын ме...ууд илангаяа һай...аа. Тэдэнэр 1066 га ... 986 гектарыень ...ээн, хүдэлмэриин 12 ...жа дүүргэбэ. Гадна ...а горох таряа. Бри...адууд сооһоо Вла...анимаевай агрегат ... Тинхэдэ Самбу Дон...ма Цыдыповэй аг...эдэнһээ холо гээг...

...2-hoo хүдэлмэриин 6 ...00 гектарта обёос та...эхэ гэжэ механиза... шиндээ һэн. Эдэ ... ажахымнай кукуру...узику ургуулагшад ...аа тарижа байна. ...00 гектарта кукуру...ар куузику ургуулха, ...нэй бүхы кукуру...дээрэ таригдаха юм. ... набша намаагай ...а хуряажа абахын ...тусхай хоёр звено ...һэн. М. Е. Молчано...подо 400 га, Дамби ... звенодо 300 гек... тар даалгагданхай. Звено тарилгаа үсөөхэн үдэрэй туршада дүүргэхэ зорилготой. Газарай үрэжэл һайжаруулгын габшагай хоёр һарын туршада звеногой гэшүүд поли дээрээ наг шэбхэ ехээр гаргажа тараа-һан юм.

40 гектарай 25-да куузикугай рассада таригдаха. Дүршэл ехэтэй огородшон. У. Е. Болонев рассадыень ургуулаа. Суулгын дунда һургуулиин ахалагшаа классуудай һурагшад багша Ринчин Абидуевич Зонхиевай хүтэлбэри доро 20 гектарта куузику ургуулха юм. Һурагшад өөһэдөө газараа элдүүрилхэ, тариха, ургамалай хойноһоо харуулһалха, хуряаха юм. Совхозой дирекци һурагшадта хэрэгтэй оньһон техникэ тэдэнэртэ дамжуулан үгөө. Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой мелиоративна отряд һурагшадтай хамта Сулхари гол дээрэ хаалта барижа байна. Һурагшад гектар бүриһөө 400 центнерһээ бага бэшэ ургаса хуряаха зорилго урдаа табиба. Энэнь ажалай баян дүй дүршэл гараха һуралсал болохо юм.

Ажахымнай механизаторнууд болон таряашад мүнөө жэлдэ гектар бүриһөө 11 центнер орооһо хуряажа, бүхыдөө 65.000 центнер таряа абахаар хараална. Механизаторнуудnай гүрэндэ 4,5 мянган центнер орооһо таряа худалдаха гэһэн даабарияа үлүүлэн дүүргэхээр зэһэнхэй. Юуб гэхэдэ, тарилгамнай агротехническэ заабариин ёһоор богонихон болзорто һайн шанартайгаар дүүрэә. Ургасын хойноһоо нарин харууһан хэгдэхэ.

Түрүүшын үдэрнүүдтэ таригдаһан шэниисын эшэ жэгдэ һайнаар гаража байна. Ургасын газарһаа бултайжа эхилхэдэ, хабарай тарилгада хүдэлһэн механизаторнуудай ажал сэгнэгдэхэ.

Б. ЖАМБАЛОВ,
Суулгын совхозой главна агроном.

Мухар-Шэбэрэй аймаг.

...ЭЛШЭД ...ААЛТАЙ

...р Дулмаевич Цымба...даг бригадын хүдэл...айн шанартай про...адагаараа завод соо...э юм. Һаяхан энэ ...«СССР-эй 50 жэлэй ...бригада» гэһэн нэрэ ...үртэхын түлөө мүры...үүлхэ үүсхэл гарга...

...нигаа 98 процен...ним сэгнэлтэтэйгээр ...хиналтын таһагта ...айха, 500 килограмм ...арьбалжа, энээгээрээ ...рденто ЛВРЗ-гэй за...оторнуудые бүтээхэ, ... арга, оньһон техни...ридөө нэбтэрүүлжэ, ...а бүтээсые 10,6 про...ээшэлүүлхэ гэһэн со...лга абаа. Энэ үнэтэ ...ь «Хүндэлэлэй тэм...он «Электромашина» ...үдэлмэришэд халуу...жэжэ байһанаа мэ...

...үтэдэг цехэй термист ... Михайлович Ключе...даг Советскэ Союзай ...Ф. Сенчихинэй нэрэм...дын хүдэлмэришэд ...50 жэлэй ойн хүндэтэ ...эдэ хүртэхын түлөө ...дэ оролсожо, шэнэ ...ба. Шудхалгын цехтэ ... Виктор Егорович ... даадаг бригадын хү...эд Б. Д. Цымбало... бригадын һайн һай...ольень халуунаар дэм...

Н. ДЕМИН.

СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКАНУУДАЙ СОЮЗАЙ БА АМЕРИКЫН ХОЛБООТО ШТАДУУДАЙ ХООРОНДОХИ ХАРИЛСААНУУДАЙ ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ

Совет Социалис Республикануудай Союз ба Америкын Холбоото Штадууд,

Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Уставай ёһоор өөһэдынгөө даажа абаһан уялгануудые, мүн өөһэдынгөө хоорондо амгалан ёһоной харилсаа бэхижүүлхэ ба тэрэнэй бүри бата бэхи үндэһэ һуури шадаал һаа байгуулха эрмэлзэлгээ хүтэлбэри болгон,

дайнай аюул зайсуулхын тулада, дэлхэй дээрэхи шахардуу шангa байдал һуларуулгада, бүгэдэ ниитын аюулгүй байдал, ба уласхоорондын харилсаа холбоо бэхижүүлгэдэ туһалхаар эрхэ байдал бии болгохын тулада бүхы хүсэлэл оролдолго гаргаха шухала байһые мэдэрэн,

совет-американ харилсаануудые һайжаруулга, тэрэ тоодо экономикын эрдэм ба соёлой талаар эдэ харилсаануудые али алиндаа ашатуһатайгаар хүгжөөлгэ дурсагдаһан зорилгонуудта тааралдаха, һайнаар үгэеэ ойлголсолгодо, гурбадахиороной аша туһые заахаарша дайрангүйгөөр һайнаар харилсаа холбоо байгуулгада туһалха гэжэ тоолон,

эдэ зорилгонууд хоёр ороной арадуудай эрмэлзэлгые харуулна гэжэ мэдэрэн,

доро дурсагдаһан тухай үгэеэ ойлголсобо:

Нэгэдэхи. Хоорондоо энхэ тайбанаар зэргэ оршон байхаар харилсаа тогтоохо хэрэгтэй. Ядерна зэбсэгэй бии болоһон үе сагта харилсаа байгуулха ондоо үндэһэ һуури байхагүй гэжэ али-алинайнгааше этигэдэг байһые тэдэнэр хараадаа абаха байна. СССР-эй ба США-гай соёл сурталай болон социальна ёһо гуримай ондо ондоо байһан ушар бурин, тэгшэ эрхын, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, али алиндаа ашатай туһатай байха гол ёһонуудта үндэһэлэн гэмгүй һайн харилсаануудые тэдэнэй хоорондо хүгжөөлгэдэ һаад болохогүй байна бшуу.

Хоёрдохи. Хоорондохи харилсаануудайнгаа аюултайгаар хурсадан шангадалгада хүргэжэ шадахаар ушар байдалай тохёолдолгые зайсуулха гэшэ шухала удха шанартай гэжэ СССР ба США тоолоно. Энээние анхаралдаа абан, дайнай зүрилдөө гаргахагүйн ба ядерна дайнай һужэрэлгые зайсуулхын тулада тэдэнэр али бүхы юумые хэхэ байна. Тэдэнэр хоорондохи харилсаагаа байгуулхадаа хододоол бэеэ баринги, мүн арсалдаануудые хэлсээ хэжэ, амгалан ёһоной аргаар гуримшуулхаар бэлэн байха. Шиидхэгдээгүй асуудалнуудаар һанамжануудаа мэдэлсэхэдээ, хэлсээ хэхэдээ али алинай эрмэлзэлгэ, али алинай хараа бодол ба ашатуһа хараада абтаха юм.

Нүгөөдэ талада тааруугүйгөөр нэгэ талын сэхээр гү, али далдаар булюу байдалтай болохо һэдэлгэ эдэ зорилгонуудтай тааралдахагүй гэжэ хоёр тала мэдэрнэ. Тэгшэ эрхын гол ёһонуудта үндэһэлэн али али талын аюулгүй байха эрмэлзэлгые мэдэрхэ, хүсэ хэрэглэлгэһээ гү, али тэрэниие хэрэглэхэ заналтаһаа арсаха гээшэ СССР-эй болон США-гай хоорондо амгалан ёһоной харилсаа тогтоохо ба бэхижүүлхэ шухала дүхэм нүхэсэл болоно.

Гурбадахи. Уласхоорондын байдал улам шахардуу шангa болгохоор арсалдаа тулалдаанууд гү, али ушар байдалай тохёолдохогүйн тулада өөһэдһөө дулдыдаха бүхы юумые хэхэ гээшэ Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын гэшүүд — бусад оронуудай, мүн Советскэ Союз ба Холбоото Штадуудай тусагаар уялга болоно. Энэнэй ёһоор тэдэнэр хадаа бүхы оронуудай амгалан ба аюулгүй эрхэ байдалда ажаһууха, тэдэнэй дотоодын хэрэгүүдтэ газаа талаһаа хамааралсалга гаргуулхагүй ябадал хангалгада туһалха байна.

Дүрбэдэхи. СССР ба США өөһэдынгөө харилсаануудай договорно-хуули ёһоной үндэһэ һуурие үргэдхэхэ, мүн хоёр талынгаа хоорондо баталагдаһан хэлсээнүүдые, тэрэшэлэн өөһэдынгөө хабаадалсадаг олон талын договорнууд ба хэлсээнүүдэй шууд сэхээр бэелүүлэгдэхын тулада шухала хүсэлэл оролдолго гаргаха хүсэлэнтэй.

Табадахи. Өөһэдыень һонирхуулдаг асуудалнуудаар һанамжануудаа мэдэлсэдэг дүршэлые дэмжэхээр шухала болоод байгаа һаань, эгээн дээдэ тушаалтадай, тэрэ тоодо хоёр ороной хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай уулзалгануудые үнгэргэн, һанамжануудаа мэдэлсэхээр бэлэн байһанаа СССР ба США лаблана.

Хоёр правительство оронуудайнгаа хуули гаргалгын органуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо үрэ ехэтэй холбооной хүгжэжэ байһые һайшаана, тэдэние үргэдхэлгэдэ туһалха байна.

Зургаадахи. Хоёр талын, мүн олоншье оронуудай буу зэбсэг хизаарлаха зорилгоор али али тала хүсэлэл оролдолгоёо үргэлжэлүүлхэ. Стратегическэ буу зэбсэг хизаарлахын тулада тэдэнэр тусагаар хүсэлэл оролдолго гаргаха юм. Иимэ юумэ хэхэ аргатай болоод байхадань, тэдэнэр дурсагдаһан зорилгонуудые туйлахын тулада тодорхой хэлсээнүүдые баталха.

Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха асуудал шиидхэхэ, Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин зорилгонууд ба гол ёһонуудта тааруугаар уласхоорондын аюулгүй байдал хангаха үрэ ехэтэй эмхи байгуулха гээшэ хүсэлэл оролдолгонуудаймнай эсэсэй зорилго болоно гэжэ СССР ба США тоолоно.

Долоодохи. СССР ба США хадаа худалдаа наймаанай-экономическа холбоон хоёр талын харилсаа бэхижүүлхэ шухала ба зайлашагүй нүхэсэл болоно, иимэ холбоо саашадань хүгжөөлгэдэ үрэ ехэтэйгээр туһалха гэжэ тоолоно. Тэдэнэр хадаа хоёр ороной зохихо организацинууд болон предприятинуудай хоорондо харилсаа холбоо байгуулгада, зохихо хэлсээнүүдые, тэрэ тоодо удаан болзорой хэлсээнүүдые баталалгада туһалха байна.

Оронуудайнгаа хоорондо далайн ба агаарай зам харилсаа һайжаруулгада хоёр тала туһалха юм.

Наймадахи. Наука ба техникын талаар хоорондоо холбоо ба харилсаа хүгжөөлгэ шухала, мүн ашатай туһатай гэжэ али али тала тоолоно. Энэ талаар тодорхой харилсаа холбоо байгуулха асуудалнуудаар зохихо ушарнуудта СССР ба США ёһотойл хэлсээнүүдые баталха.

Юһэдэхи. Соёлой талаар хоорондохи холбоогоо гүнзэгырүүлхэ, соёлойнгоо баялигуудтай али алинаа бүри хүсэдөөр танилсуулха арга боломжонуудые үргэдхэхэ хүсэлэнтэй байһанаа хоёр тала лаблана. Соёлой талаар холбоо байгуулха, аяншалга хэхэ эрхэ байдал һайжаруулгада тэдэнэр туһалха байаа.

Арбадахи. Дээрэ дурсагдаһан бүхы һалбаринуудай, мүн али алинай һонирходог бусад ямаршье һалбаринуудай талаар хоорондоо бата бэхи, удаан сагай барисаа ба харилсаа холбоо тогтоохые СССР США хоёр эрмэлзэнэ. Эдэ эрхэ байдалнуудай саг үргэлжын шэнжэтэй байхын тулада хоёр тала таарамжатай гэжэ һанагдаһан бүхы һалбаринуудай хамтын комиссинууд гү, али ондоошье хамтын органуудые байгуулха.

Арба нэгэдэхи. Дэлхэйн хэрэгүүдтэ ямар нэгэн тусхай эрхэтэй гү, али булюу байдалтай байха эрилтэ СССР ба США өөһэдөөшье табинагүй, хэн нэгэнэйшье иимэ эрилтэ хэбэл, тэрэниинень мэдэрхэгүй байна. Бүхы гүрэнүүдэй бүрин, тэгшэ эрхые тэдэнэр мэдэрнэ.

Совет-американ харилсаануудай хүгжэлтэ гурбадахи орондо, мүн тэдэнэй аша туһада эсэргүүгээр зорюулагданхай бэшэ юм.

Арбан хоёрдохи. Тус документ соо найруулагдаһан шухала гол ёһонууд бусад гүрэнүүд тушаа СССР-эй ба США-гай урда тэдэнь бэедээ даажа абаһан уялгануудта хамаархагүй байна.

Москва, 1972 оной майн 29.

Совет Социалис Республикануудай Союзай зүгһөө
Л. БРЕЖНЕВ,
КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь.

Америкын Холбоото Штадуудай зүгһөө
Ричард НИКСОН,
Америкын Холбоото Штадуудай Президент.

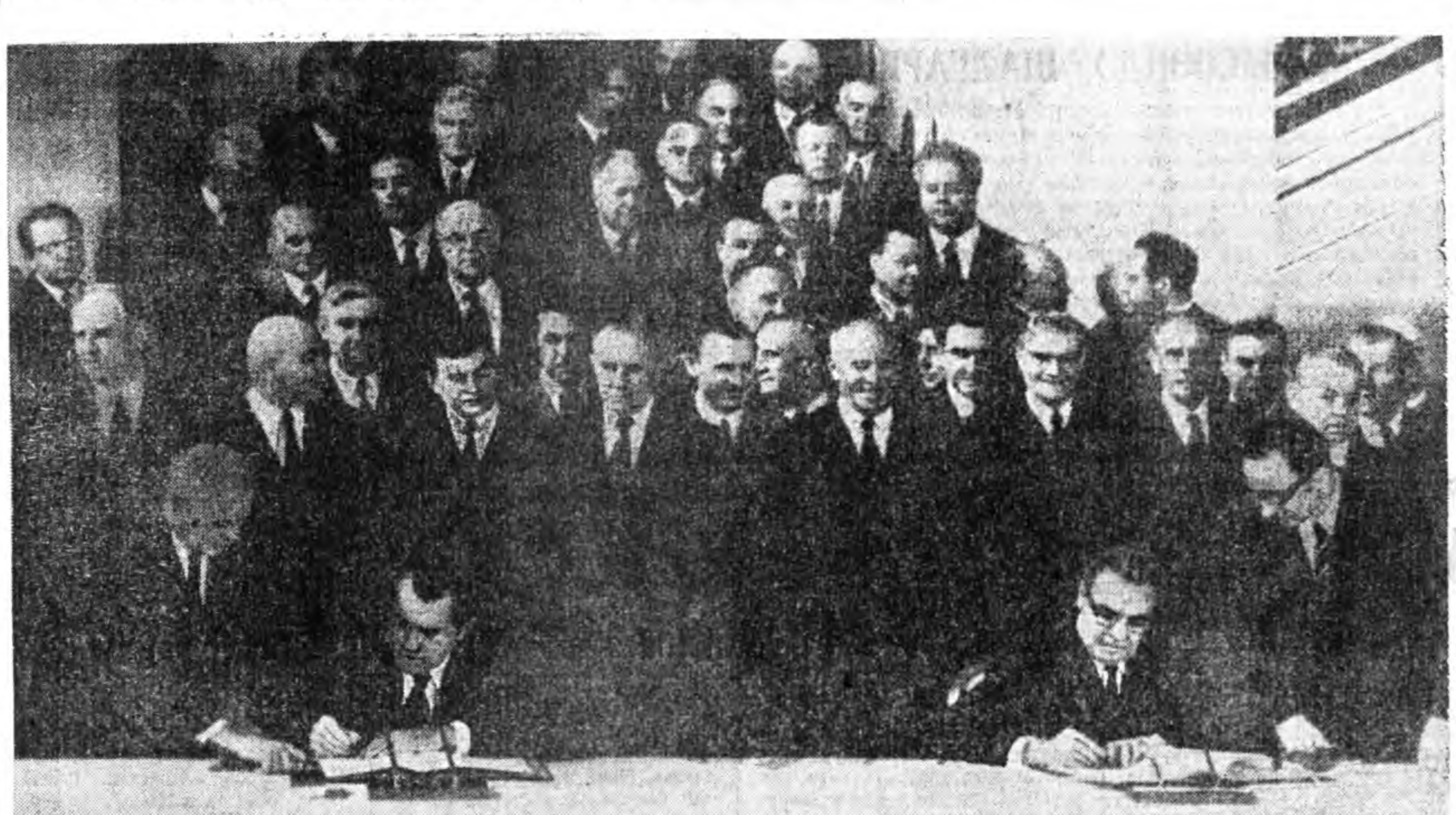

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, США-гай Президент Р. Никсон «СССР ба США-гай хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури» гэһэн совет-американ хэлсээнүүдэй түгэсхэлэй документдэ майн 29-дэ Кремльдэ гар табиба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гар табижа байһан үе.

Фототелеграфаар абтаһан фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

ПРОКУРАТУРЫН ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ СССР-эй ОРДЕН, МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Социалис хуули ёһо, гурим журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө, Совет прокуратурын 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, эдэ нүхэдые орден, медаляар шагнаха:

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Сандаков Минжир-Доржо Сандаковичые — Буряадай АССР-эй Сэлэнгын аймагай прокурор.

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Коростылев Павел Васильевичые — Буряадай АССР-эй прокуророй нэгэдэхи орлогшо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1972 оной майн 25.

Л. И. БРЕЖНЕВ Р. НИКСОНТЭЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев США-гай Президент Р. Никсонтэй майн 29-дэ Кремль соо уулзажа хөөрэлдэн, совет-американ харилсаануудай асуудалнуудай, мүн уласхоорондын зарим асуудалнуудаар һанамжануудаа мэдэлсэһэн байна.

(ТАСС).

СОВЕТ-АМЕРИКАН ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД ДҮҮРЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай Америкын Холбоото Штадуудай Президент Ричард Никсонтэй хэһэн хөөрэлдөөнүүд майн 29-дэ Кремль соо болоход дүүрэбэ.

«Совет Социалис Республикануудай Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури» гэһэн документые хоёр тала зүбшөөн хэлсээд, тэрээндэ гараа табяһан байна.

Хөөрэлдөөнүүд аша үрэ ехэтэй байгаа гэжэ хоёр тала сэдьхэлээ ханангяар мэдүүлбэ. Толилогдоһон, толилогдохоёо байһан документнүүдтэ, тэрэ тоодо совет-американ хамтын коммюнике дотор эдээн тухай хэлэгдэнэ. (ТАСС).

СОВЕТ-АМЕРИКАН ХАМТЫН ДОКУМЕНТДЭ ГАР ТАБИГДАБА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, США-гай Президент Ричард М. Никсон майн 29-дэ Кремлиин Ехэ ордон соо «Совет Социалис Республикануудай Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури» гэһэн хамтын документдэ гараа табиба.

Совет талаһаа — Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев болон бусад тусхай тушаалтад документдэ гар табиха үедэ байлсаба.

Американ талаһаа — США-гай гүрэнэй секретарь У. Роджерс, национальна аюулгүй байдалай асуудалнуудаар Президентын туһалагша Г. Киссинджер, США-һаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Дж. Бим, США-гай Президентые үдэшэжэ ябалсаһан бусад тусхай тушаалтад документдэ гар табиха үедэ байлсаба. (ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОЛЛЕКТИВЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

Залуу хүдэлмэришэн Нина ехэл эсэшэнхэй, зааханшье амараа һаа, һайн байгаа гэжэ бодоно. Теэд конвейер зогсоохогүй ха юмши, цехынь хэдэн үдэрэй туршада яаралтай, харюусалгатай захил дүүргэжэ байгаа бэлэй.

Хажуудань Любовь Ивановна Симонова ажаллана. Нина тэрээниие һайн таниха. Хэдэн жэлэй туршада цехтэ хүдэлхэ зуураа, хүдэлмэриингөө оншо олонхой, бэрхэ хүдэлмэришэн гэжэ магтуулдаг һэн. Коммунист, коммунис ажалай ударник һэн туладаа тиимэшье байха ёһотой бшуу даа.

Нинын ажалдаа нэгэ бага тэбдэжэ байһые ойлгоходоо, Любовь Ивановна хажуудань өөжэ, нүхэрэй ёһоор туһалба, хайшан гээд ажаллабал, хүдэлмэринь бүтэсэтэй, хүнгэн байхаб гэжэ бодото дээрэнь харуулжа үгөө бэлэй. Хойшонхи үдэрнүүдтэшье тэдэнэйнгээ ажалай хойноһоо харалсажа, туһалжа, өөрынгөө баян дүй дүршэлтэй танилсуулжа, цехэй түрүү хүдэлмэришэдэй зэргэдэ гаргажа шадаа һэн.

Любовь Ивановнагай хамта ажалладаг нүхэдтөө захяа заабари үгэжэ, зүбшэжэ байхыень ходоодоо обёоржо, хаража болоно. Коммунист хүн тиимэшье байха ёһотой. «Өөрөө ...бэл, нүхэдтөө туһала» гэһэн һ...ин һайхан заншал Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай мал үүсэлдэг заводто ажалладаг коммунистнуудай дунда тогтонижоһоор үнинэй. Эндэ хамта партиин 58 гэшүүд тоологдоно. Тэдэнэй диилэнхи олониинь үйлэдбэриин шухала участогуудаар хубаарилагдан табигданхай, ажал дээрээ коммунистын түрүү үүргэ бодотоор харуулжа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдөө дахуулжа ябана.

— Мүнөө — ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үдэрнүүдтэ коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл бүри дээшэлнэ, түрүү зэргэнь элитээр харагдана. «Совет Социалис Республикануудай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоол заводой партийна эхин организациин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, коммунистнууд ооһэдынгөө шиидхэхэ зорилгонуудые тодорхойлһон байна. Тиихэдэ гол анхаралаа табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ, совет арадай туйлаһан амжалтануудые олондо ойлгуулха, совет арадай интернациональна хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ хандуулна.

Алдарта ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн завод дээрэ үргэнөөр дэлгэрэнхэй, коммунистнууд үндэр бүтээсэтэ ажалай ульгэр жэшээ харуулна.

Хэдэн жэшээ дурдая. Партиин гэшүүн С. Мандухаевагай ажалай намтар энэ завод дээрэ эхилһэн. Эндэ Коммунис партиин зэргэдэ абтаа, мүнөө мал үүсэлэгшээр хүдэлнэ. Халаан бүриингөө даабари ходоодоо үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци үгэдэг.

Һаяхан нэгэ иимэ ушар завод дээрэ болобо. Элдэб шалтагаануудаар хэдэн хүдэлмэришэд ажалдаа гарабагүй. Хүнүүд дуталдажа, конвейер хүдэлгэхын аргагүй болгогдоод байна. Эгээл энэ үедэ нүхэр Мандухаева хоёр хүнэй түлөө ажаллаһууб гэжэ мэдүүлээ һэн. Тэрэнэй жэшээгээр Анна Панькова, Мария Жерлова болон бусад ажаллажа ороһон байгаа. Халаанай дүүрэмсээр ажалай дүн согсолходо, даабаринь 15 процентээр үлүүлэгдэһэн байба.

Коммунист Н. Тухаловае завод дээрэ мүн лэ бэрхэ хүдэлмэришэн гэжэ тоолодог. СССР-эй 50 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, халаанай 8 часай даабари 7 часай туршада дүүргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаба. Энэ үүсхэлыень заводой үйлэдбэриин хэдэн арбаад түрүүшүүл, тэрэ тоодо А. Ладыженская, А. Воронцова, М. Леонова болон бусад халуунаар дэмжэнхэй.

Заводой харюусалгатай участогай нэгые коммунист А. Скрицкая толгойлно. Шубуунай үдэ ооһо илган сэбэрлэдэг цехэй мастераар тэрэ ажаллана. Тус цех гансахан заводтоо бэшэ, мүн бүхы комбинат дээрэ социалис мүрысөөндэ хэдэн дахин илажа гараһан байна. Ойн баярай хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, комбинат дээрээ эгээн түрүүлэн хахад жэлэй түсэб дүүргээд, мүнөө байгша оной хоёрдохи хахадай түсэбөөр ажаллана. Гаргаһан продукцинь эрхим шанартай, эндэ үйлэдбэрилэгдэһэн пудуушхануудай магазинай лавканууд дээрэ хэбтэжэ байхыень харахагүйт.

Тэрэшэлэн коммунистнууд — мал үүсэлэгшэ Е. Мазуренко, слесарь В. Костиков, К. Кушнарёв болон бусад оролдосотой ажалаараа олоной дунда хүндэтэй болонхойнууд.

Заводой коммунистнууд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын, ажалай эрхэ байдал һайжаруулхын тулада ходоодоо һаналаа табижа ябадаг юм. Коммунистнууд В. М. Ройтберг, А. В. Фатеев гэгшэдэй дурадхалаар жэжэ эбэртэ мал үүсэлхэ шэнэ конвейер энэ жэлдэ хабсаргагдаба. Мүнөө гахай үүсэлхэ шэнэ конвейер эндэ тодхогдожо байна. Урдань энээнэй тулада тусхай байра бариха гэжэ хэлсэгдэһэн юм.

Теэд заводой урлан нарижуулагшад мал үүсэлдэг цехээ шэнээр тооной түхеэржэ, шэнэ конвейер табижа эхилбэ гээшэ.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үедэ завод дээрэ харуулан ойлгуулха зүйлнүүд булта шэнэлэгдээ, өөрын кинозалтай болоо. Үдын забһарлалгын үедэ эндэ документальна фильмүүд харуулагдана. Лекци болон элидхэл элдэб асуудалнуудаар уншагдана. Һонирхолтой хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Ойрын үдэрнүүдтэ үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй, үнинэй хүдэлмэришэдтэй уулзалга эмхидхэгдэхээр хараалагдана.

Коллективэйнгээ түрүү зэргэдэ ябажа, эндэхи коммунистнууд заводойнгоо үмэнэ байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Заводой коллектив байгша оной таба һарын түсэб бүлзорһоонь 10 хоногоор урид дүүргэбэ. Нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулбал, үйлэдбэриин хэмжээн зургаан процентээр ургаа. Имагтал ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар энэ туйлагдааха юм. Хүдэлмэришэдэй тоо нэмээгүй, үйлэдбэриин талмай ургэдхэгдөөгүй бшуу.

Мүнөө завод дээрэ мал олоор үүсэлхэ сезондо бэлэдхэл түлэг дундаа ябажа байна. Шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоно, хуушаниинь заһабарилагдана, хүдэлмэришэд һуралсана.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярай жэлдэ тус заводой коллектив шэнэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэнэ. Энэ тэмсэлынь коммунистнууд толгойлжо ябана.

Г. ХАРЧЕНКО.

Борис Лубсанович Ленхоев урдандаа электромонтероор ажалладаг һэн. Хонин ажалда хүдэлдэг болоһоор дүрбэн жэл болобо. Мүнөө жэлдэ тэрэ түрүүшынхиеэ ахалагша хонишоноор ажаллаа. КПСС-эй гэшүүндэ кандидат Борис Ленхоевой отарын хонишод энэ жэлдэ даажа байһан 559 эхэ хонидһоо 559 абажа, ажалай ехэхэн амжалта туйлаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Ленхоев.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ ф

КПСС-эй обкомдо

СЕМИНАР БОЛОБО

Республикын транспортын, хэлхеэ холбооной предприятинуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнарай гурбан үдэрэй семинар КПСС-эй обкомдо боложо дүүрэбэ.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ юһэдэхи табан жэлэй түсэб — коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулгын шухала шата. «Буряадай республика юһэдэхи табан жэлдэ», «Социалис экономико эрхилхэ ленинскэ ёһо гурим. КПСС-эй XXIV съезд социалис экономикые хүтэлбэрилгые саашадань һайжаруулха тухай» гэһэн лекцинүүдые КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. У. Модогоев, партиин обкомой секретарь нүхэр В. Г. Бирюков гэгшэд уншаа.

«Транспортын ба хэлхеэ холбооной предприятинуудта НОТ нэбтэрүүлхэ тухай КПСС-эй XXIV съездын хараалһан хэмжээ ябуулганууд», «Партиин зэргые улам бэхижүүлхэ, коммунистнуудай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ» асуудалнуудта КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. М. Беляковой, партиин обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша нүхэр А. Б. Бардоновой лекцинүүд зорюулагдаба.

Ажалшадые интернациональна ёһоор хүмүүжүүлгын шухала асуудалнууд тухай КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр А. А. Бадиев, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ ажалай коллективүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ талаар партийна организацинуудай хүдэлмэри тухай партиин Улаан-Үдын горкомой секретарь нүхэр С. А. Ангапов гэгшэд элидхээ.

«Социалис мүрысөө саашадаа улам һайнаар эмхидхэхэ тухай», «КПСС-эй ЦК-гай тогтоол ба партийна организациин зорилгонууд», «КПСС-эй XXIV съезд—ниитын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ замууд тухай» КПСС-эй обкомой таһагуудые даагшанар нүхэд М. М. Гаськов, С. М. Хабалов гэгшэд лекцинүүдые хэбэ.

Һүүлээрнь партийна хүдэлмэрилэгшэд ажалайнгаа дүй дүршэлөөр андалдаба.

Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой ашаглалгын цехэй партийна эхин организациин секретарь Г. И. Пересыпкин—коллективые хүмүүжүүлгэдэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ дээшэлүүлхэ талаар партийна организациингаа ябуулжа байһан хүдэлмэри тухай, горкомхозой АТХ-гай парторганизациин секретарь Б. Ф. Жерлов—парти доторой демократи хүгжөөхэ, партийна журам бэхижүүлхэ асуудалнуудта тогтобо.

Ажахын захиргаанай ажал ябуулгые хинаха эрхээ парторганизациин яажа бэелүүлдэг тухай Улаан-Үдын вагонно депогой парторганизациин секретарь А. М. Новоселов, залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ тухай Улаан-Үдэ хотын ашаанай автотранспортын 3-дахи предприятиин парторганизациин секретарь И. В. Ануфриев гэгшэд сугларагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна.

Һүүлээрнь республикын транспортын, хэлхеэ холбооной предприятинуудай саашанхи хүгжэлтэдэ зорюулагдаһан элидхэлнүүдые нүхэд А. А. Кванталиани (түмэр замай Улаан-Үдын отделениин начальник), Г. И. Ануев (Буряадай транспортна управлениин начальник), Ц. Д. Булдаев (Буряадай хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ управлениин начальник) гэгшэд уншаба.

Семинарай түгэсхэлдэ партийна организацинуудай секретарьнар бүлэг бүлэгөөрөө таһаржа, Улаан-Үдын локомотивна депо, АТХ-8, городой телефонно станци ошожо, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаба.

Манай корр.

МҮРЫСӨӨНДЭ ШАЛГАРНА

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын станциин үнинэй машинистнүүдэй нэгэн Аркадий Часовников юһэдэхи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй даабариие болзорһоо уридшалан дүүргэһэн юм. Аркадий Александрович сүүдхэдээ дунда зэргээр 800-800 километрэй зайда электровозоо жолоодожо, социалис мүрысөөндэ онсо шалгарна. Мүнөө-коммунист А. Часовников сүүдхэдэ 1000 километр гаталхын түлөө нилээд оролдоно. Гадна энэ нүхэрнай жэлэй эхинһээ хойшо 15 мянган киловатт-часай электрын элшэ хүсэ алмаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: машинист Аркадий Часовников, тэрэнэй туһалагша Н. И. Сербин.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

РОССИН ЭГЭШЭ ДҮҮ РЕСПУБЛИКАНУУД

Экономическа һуралсал туһална

САРАНСК. Эндэхи «Электровыпрямитель» гэжэ завод полупроводниково элдэб түхэлэй приборнуудые, аппарадуудые бүтээн гаргажа эхилбэ. Тэдэнэй олонхинь Эсэгэ ороной ба хилын саанахи техникын эрхим һайн приборнуудһаа дутуугүй юм.

Хүдэлмэришэд, алба хаагшад ба инженернүүдэй һуралсалда үнэн зүрхэнһөө хандаһанһаань коллективэй амжалта дулдыдана гэхэдэ, алдуу болохогүй. Имагтал һүүлэй гурбан жэлэй турша соо 7500 гаран хүн мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлээ.

Марксизм-ленинизмын университедэй экономическа отделени тус предприятида хүдэлдэг юм. Зуу гаран хүн тусхай дунда, дээдэ һургуулинуудта һуралсана. Мордовиин бусад предприятинууд, колхоз, совхозуудта экономическа һуралсал һайнаар табигданхай. Энэ жэлдэ республика дотор 20 мянга гаран хүн, тэрэ тоодо 15 мянган коммунист экономико шудална. Тэдээндэ зорюулагдажа политическэ һургуулинууд, теоретическэ семинарнууд байгуулагданхай. Хүдэлмэришэдэй экономическа эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлхэдэнь, коммунис ажалай һургуулинууд ехэ туһа хүргэнэ. Мүнөө эндэ 600 гаран иимэ һургуули хүдэлнэ.

Ангай фермэнүүд оньһожоруулагдана

ПЕТРОЗАВОДСК. Карелиин ан үсхэбэрилдэг совхозуудай трестын ажахынуудта фермэнүүдые шэнэдхэн һэльбэлгэ хэгдэжэ эхилээ. Ангай ажахын байранууд һэльбэн заһабарилагдана. Тиихэдэнь ан үсхэбэрилэгшэдэй ажал хүдэлмэри нилээд хүнгэн болохо юм.

Үбэлэй үедэ ангай фермэнүүдтэ тэжээл хубаарилгада рельс дээгүүр ябадаг бишыхан тэргэ ашаглагдаха, харин зундаа электрокранууд хүдэлхэ. Ангуудые уһаар хангаха, тэжээлыень бэлдэхэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдохо байна. Дулаасуулгын электротүхеэрэлгэ үйлэдбэриин байранууд соо табигдаха. Фермэнүүдтэхи ажал хүдэлмэриие оньһожоруулһанай ашаар Карелиин ан үсхэбэрилэгшэдэй ажалай бүтээсэ 1,5 дахин дээшэлхээр хараалагдана.

Ширвани Чалаевай зуун дуун

МАХАЧКАЛА. Залуу композитор Ширваня Чалаев «Лагуудай зуун дуун» гэһэн цикл зохёобо. Дагестанай үндэһэ яһатанай нэгэнэй эртэ урдын дуунууд, аялга хүгжэмүүд тэрэнэй үндэһэ һуурида ороно. Эгээлэй хүнүүдэй хуби заяан, тэдэнэй баяр жаргал, гуниг гасалан тухай эдэ дуунууд хөөрэнэ. Тихон Хренниковэй хурса мэргэнээр хэлэһэнэй ёһоор, эдэ «бишыхан гайхамшаг зүйлнүүдэй» арбаниинь грампластинка дээрэ бэшэгдээ. «Мелодия» фирмэ тэдэниие бэшэжэ абаһан байна.

Хосрек аулай таряашанай хүбүүнэй творчество һүмбэр уулата хадата нютагтай хүнүүдэй аман зохёолтой нягта холбоотой юм. Тэрэ хоёр симфони, виолончелеэр наадагдаха концерт, кантатануудые зохёон бэшээ.

Чалаевай «Хадын зон» гэһэн оперо Ленинградай оперо, балетэй академическэ бага театрай сцена дээрэ амжалтатайгаар табигдана.

Дэбтэр, альбомууд олоор хэблэгдэхэ

СЫКТЫВКАР. Эндэхи ой модоной промышленна бүлэг предприятида үйлэдбэрилэн гаргагдаһан целлюлозо, саарһан, картон Вычегдагай эрьенүүдһээ 650 адресаар эльгээгдэхэ юм. Буртаг шэрэнгитэ тайга соо урган бодоһон энэ мантан томо предприятиин продукцинууд үшөө ондоо тээгүүр эльгээгдэхэ. Арадай хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилхэ цех предприятида байгуулагдаа. Тэдэниие гоё һайханаар шэмэглэхын тула эндэ типографи баригдаһан байна.

Үйлэдбэриин үлэгдэлнүүдһээ хэгдэһэн дэбтэрнүүд, зурагай альбомууд хойто зүгэй хото городуудта эльгээгдэжэ, хүн зоной магтаал һайшаалда хүртэбэ. Жэлэй дүүрэтэр 250 мянган дэбтэр, 100 мянга тухай хабтаһан гаргагдаха юм. Филателистнүүдтэ зорюулагдаһан альбомууд, эскизэй дэбтэрнүүд, мүн улад зондо шухала хэрэгтэй бусадшье продукцинууд хойшодоо эндэ гаргагдахаар хараалагдана.

Хада уула айлшадые угтана

НАЛЬЧИК. «Сэнхир нуур», «Сернэ уһан», «Нарзанта нуга» ба Кабардино-Балкариин зунай аяншалгын баазанууд түрүүшынгээ айлшадые хүндэмүүшэ халуунаар угтаба. Аяншалагшадай зам үзэсхэлэн һайхан хүнды хабшалнуудаар, Эльбрусай хүтэл шэлэнүүдээр, Кавказай һүмбэр уулануудаар, хадын түргэн урасхалта гол дээгүүр гараха юм.

Амаралтаяа аяншалга гэхэ дуратай миллион Кабардино-Балкари ерэ ерээдүйдэ аяншалагша улам ургаха байха. Ю хэдэ, аяншалгын шэнэ автокемпингнүүд, элүүржүүлгын лагерь публика дотор баригдана.

Кама мүрэнэй орш автоград

Дэлхэй дээрэхи эг Камска заводой баригда гаа Набережные Челны неральна түсэб һай Гурбан жэлэй үнгэрхэ мүрэнэй оршондохи хото нойнгоо тоогоор Тата хоёрдохинь болохо юм. оной үеэр эндэ 200 мян —мүнөө байгшаһаа хоёр дахинһаа үлүү олон болохо.

Набережные Челны үйлсэнүүд, проспектнүүд уужам бульварнууд урга хо. Гэрнүүдэй хахадһ ниинь болбосон байрануу бан дабхар, бусадынь— бан хоёр, арбан зурга харнууд байха. Бүхы м нуудтань автомобиль залуушуулай хамтын б магазинууд, столово, каф гуулинууд, поликли хүүгэдэй саадууд бари

Нижнекамска ГЭС-эй тойронхи олоороо амар болгогдохо. Эндэ 40 мян ниие багтааха стадион, бусад түхеэрэлгэнүүд, вокзал, пионернүүдэй ор хөөгдохо. Набережные Ч промышленна, байрын, тын зононууд хооронд вайгаар, автобусоор байна. Транспортын газарһаа гэртээ хүрэтэр таба минута соо яба нүүд татагдаха. Харин ришэд ажаллаха газар 25 минутаһаа ехэ бэшэ гадаг байха.

Шэнэ городой бари ороной зүг бүхэнһөө ажаллажа байдаг. Тэдэ соо 340 мянган дүрбэ байрын талмайе аш оруулаа. СССР-эй Госст гэдэхи граждан барилгы нэй комитедэй, РСФСР стройн. КПСС-эй Татара бюрогой ба республикын нүүдэй Соведэй хамтын ни дээрэ Ленинградай, Львовой, Казаниин бол хотонуудай мэргэжэлтэд далгатайгаар Москвагай шадай табиһан генерал һайшаагдаа.

(ТАСС-ай

Казань.

Социалис оронуудта

САБШУУР—АЖАЛАЙ ҺҮЛДЭ

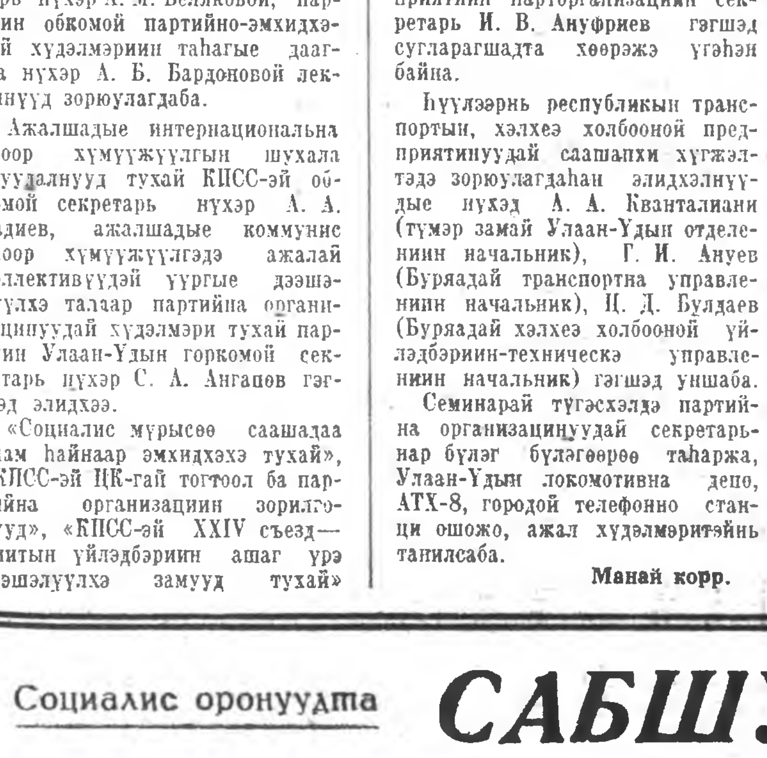

ГАВАНА. (АПН-эй корр.). Кубада саахарай тростник хуряалга дүүрэнтэнхэй. Хура бороогой хаһын эхилтэр үсөөхэн үдэр үлөө. Тиимэ хадань, тростник хуряагшад эршэмтэй шамдуугаар хүдэлнэ. Шэнэ плантацинуудые һуулгаха хүдэлмэри мүн лэ дүүрүүтэй байна. Саахарай тростнигай шэнэ ургасын түлөө удаан саг соо, ехэ оролдолго гаргажа хүдэлхэ шухала болоно.

Куба тухай хөөрэхэдөө, «сафра», «мачете» гэһэн үгэнүүдые юрын юумэ шэнгеэр хэрэглэдэгээ обёордоггүй болонхойбди. Эдэ үгэнүүдые Кубын революциин илан мандаһанай һүүлээр хэрэглэдэг болообди.

Кубын мачетеросуудай гэхэ, гү, али тростник отологшодой ажал угаа хүндэ юм. Урдань Кубада сафрын — тростник отолхо хаһын хүрэжэ ерэхэдэ, Гантиһаа, Ямайкаһаа, Доминикан Республикаһаа ехэ мэргэжэлтэй зуугаад мянган мачетерос иишэ ерэдэг бэлэй.

Кубада революциин илан мандахадань, Холбоото Штадууд арадай засагые унагааха гэжэ али болохоор оролдон, Кубые экономическа талаар хашадаг болоһон юм. Тэрээнһээ уламжалан, тус орондо хүлһэнэй сезонно хүдэлмэришэд ерэхээ болиһон байгаа.

Гэбэшье кубынхид зоригоо хухараагүй. Сафра бүгэдэ арадай хэрэг болоо. Тростник отологшодой һайн дуратанай отрядууд хаа хаанагүй эмхидхэгдэжэ эхилээ. Мүнөө һайн дуратанай зэргэдэ сэрэгэй албанайхид, студентнэр, һурагшад жагсанхай. 1968—1969 онуудта Камагуэй провинцида Зуун жэлэй нэрэмжэтэ залуушуулай колонно байгуулагдаһан юм. Арбаад мянган хүбүүд, басагадһаа бүридэһэн Кубын залуушуулай энэ габшагай отряд ороной үйлэдбэриин түгэлдэр хүсэн болонхой. Кубада суутай болоһон мачетеросууд Хуан Торребланка, Мике Феррер гэдэг ажалай баатарнууд колонныи бригадануудта хүдэлмэрилнэ. Эдэнэй туйлалтанууд гайхуулмаар. Тростник отологшо бүхэн үдэрэй туршада 200 арроб (1 арроб 13,4 килограммтай адли) отолхо нормотой. Феррер Торребланка хоёр үдэрэй хугасаа соо 2.000 арроб отолжо, ажалай гайхамшагта амжалта туйлаба. Сафрын эгээ хаһа соо, байгша оной февральда Феррер шэнэ рекорд туйлаа һэн: 4.000 арроб тростник отолһон байгаа. Энэнь ажалай ёһотойл баатаршалга болоно!

Тростник отологшод аайма халуун наран доро арбан хоёр, үшөөшье олон часай туршада хүдэлдэг. Ажалайнь багжа — ута хутага болоно. Ута хамсытай самса, бүхэ бүдөөр оёһон үмдэ үмдөөд ажалладаг. Олонхинь резинэ сабхида дуратай юм. Иимэ хүбсаһан тооһонһоо, тростнигай эшын халаахайһаа хамгаалдаг.

Сафрын ехэнхи хүдэлмэри мүнөө оньһожоруулагданхай. Совет үйлэдбэридэ ашаа тээдэг оньһон түхеэрэлгэ эндэ илангаяа магтаалтай болоо. Тростник отолхо хүндэ ажал һаял эндэ оньһожоруулагдажа захалаа. Тростнигай ургасын наймахан процентнь комбайнаар хуряагдана. Полинь түрүүшээр тусхайлан бэлдэгдэдэггүй, тиимэһээ комбайнуудые хүсэд үргэнөөр хэрэглэжэ шаданагүй.

Тростник отололго тусхай гуримтай юм. Тэрэнэй эшые тон доогуур отолхо, тиихэдээ үндэһыень гэмтээхэгүй гэжэ нарилха хэрэгтэй. Эшынь дээдэ һ логдожо хаягдадаг, энэнь гүй юм. Тэрээнһээ комбайн хэрэглэлгые ор но. Зарим плантаци гү зарта байдаг. Сафрын ех лые мачетеросууд хэхэ болоно. Тиимэһээ тэдэ хүндэтэй, алдар суутай..

Бэеэ даанги байдалай т пан колонизаторнуудһаа сүлөөлхэ тэмсэлдэ мачет тэй зэбсэг байһан. Мүнөө Кубын арадай амгалан ажалай һүлдэ болонхой. һээ американ түбидэхи шын социалис республи шалхы, ажалай һүлдэ мачете ургэһэн хүдэлмэ нэй гарнууд Революциие ха комитедэй герб дээрэ һаниинь дэмы бэшэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мүрысөө рүүлэгшэ мачетерос Хуан бланка ажалдаа.

Пренса—Латина—ТАСС

50 СССР БУРЯАД ОРОН — УКРАИНА: АЯЛГА ДУУНДА ХИЛЭ БАЙДАГГҮЙ

Тарас ШЕВЧЕНКО

ШУГЫ ОШОО ҺЭМ...

...рын шугы тээмэндэ
...оо һэм һамарта.
...рмэшэндэ дурлааб даа,
...дэ зугаахин.
...а татажа байхадаа,
...ланал даа тээрмэшэн
...айгаар зугаахин.

...рын шугы тээмэндэ
...оо һэм пархяагта.
...хишанда дурлааб даа —
...рюухан даа, басагад!
...хла оёжо һуухадаа,
...бэнэл даа сабхишан,
...эмэ гүт, басагад!

Ойрын шугы тээмэндэ
Ошоо һэм түлеэндэ.
Дарханда дурлааб даа,
Дуулана гүш, эжымни?
Торхо дархалжа байхадаа,
Тэбэрнилэл даа дархан,
Тухайлна гүш, эжымни?
Хүсэдөөр мэдэхээ хүсэбэлшни,
Хүгшэн эжым,
Хэн хүбүүе хүрьгэн гэхэбши,
Хэлэхэм сэхынь:
Баранниень, баранниень
Хүрьгэдни гээд
Гарагай нэгэндэ нэрлэхэлши.

ГАШУУДАЛАЙ ДУУН

Талада төөриһэндэл, гансаараа
Тамаа үзэжэ ябанаб даа.
Буян, жаргалшье гээшые
Бурхан намһаа харамнаа.
Харин бурхан лэ намда
Харахан нюдэдые хайрлаа.
Хайран нюдэдэйнгөө шэргэтэр
Харанхы һүнеэр уйланаб даа.
Ахаяа дахажа наадаагүйб,
Абаяа, эхэеэшье хараагүйб.
Хари зон соо ургажа,
Ханилан хэндэш дурлаагүйб.
Хаанабши, инаг нүхэрни?
Хаанабта, хани нүхэдни?
Үелхэ нүхэршьегүйб —
гансаараа
Үгытэй ядуу зангаараа б.

А. БАДАЕВ оршуулба.

ХАНИ БАРИСААМНАЙ БАТА БЭХИ

УКРАИНЫН ССР-эй Волынска областиин түб хото Луцкда Буряадай литературын үдэрнүүд июниин 6-да эхилхэнь. Украинын Уран зохёолшодой холбооной уряалаар уран зохёолшод Дамба Жалсараев, Цырен-Дулма Дондокова, Исай Калашников, Дондок Улзытуев бидэ табан тиишэ ошохомнай.

Баруун Украина... Эхэ оронойнгоо баруун хилэдэ оршоһон, баян дэлгэр дайдада аяар холын Байгалай эрьеһээ айлшалжа ошохомнай ха юм.

Би Баруун Украинаар ябаһанби. Советскэ Союзай Герой В. Г. Борсоев, тэрэнэй баатаршалгануud тухай материал сутлуулжа, Днепр мүрэнһөө эхилээд, Ужгород хүрэтэр ошогдоо һэн. Луцк, Житомир, Ровно хотонуудаар ябагдаа.

Киев хотодо бидэнние ехэ баяртайгаар угтаа бэлэй. Революционно хүдэлөөнэй үлгы — «Арсенал» завод тухайгаа украин нүхэд урматай, омогорхолтойгоор хөөрөө һэн.

Бэлигтэй поэт-интернационалист Платон Воронько гэгшындэ айлшалһанаа, хани халуунаар хөөрэлдэһэнөө мартахаар бэшэ. Украинын суута поэт Павло Тычинын басаган буряад хүндэ хадамда гаранхай. Хурамхаанай аймагта ажаһуудаг гэжэ дуулаад гайхаа һэм. Манай һайн нүхэр Ростислав Братунь бидэнние хүлеэжэ байна ёһотой. 1965 ондо Львов хотоор ябахадам, энэ хүмнай «Жовтень» журналай ахамад редактор байһан юм. В. Б. Борсоевой хүдөөлүүлэгдэһэн Алдар солын добуунда сут ошоо һэмди.

Хани барисаанда холо гэжэ байдаггүй. Украин номууд буряад хэлэн дээрэ оршуулагдана, Жамсо Тумунов, Даширабдан Батожабайн зохёолнуудһаа эхилээд, Ц. Шагжинай зүжэгүүд, Вл. Митыповэй повестьнууд украин хэлэн дээрэ оршуулагдана.

Украин агуу поэт Тарас Шевченкын номые үшөө дайнай урда тээ Б. Абидуев Ц. Галсанов хоёр буряад хэлэн дээрэ оршуулжа, хэблэлээр гаргуулаа һэн. Мүн поэт Ч-Р. Намжилов «Уляангир», «Катерина» гэһэн гайхамшаг поэмэнүүдыень оршуулжа, «Байгал» журналда толилуулһан.

Украин уран зохёолшодой зохёолнууд буряад хэлэн дээрэ оршуулагдана. Украинын Закарпатиин поэт Володимир Панченко Советскэ Союзай Герой В. Б. Борсоевто зорюулжа поэмэ бэшээ һэн. Тэрэнь Яруунын аймагай газетэдэ, «Байгал» журналда толилогдоо бэлэй.

Зүб даа. Хани барисаанда холын зай гэжэ байдаггүй! Бүхы совет арадуудай эбтэй бүлэ соо зол жаргалтай ажаһууһан Буряад ороной зүгһөө Украинын баян дайдада дохижо, үнэн зүрхэ сэдьхэлэй халуун мэндые хүргэхэмнай!

А. БАЛЬБУРОВ,
уран зохёолшо, «Байгал» журналай ахамад редактор.

Леся УКРАИНКА

ХҮСЭЛНҮҮД

...бүүн наһандаа
...эр бодолдо һүлдэеэ
...ниень үгэн бахархахаш,
...тарай габьяада зорюулхаш
хүсэлөө.
...ин һанахадам гайхалтай,
...тайжанар, хатадай
...барита ушаралта
шэдиинүүдынь
...адаггүй байгаа сэдьхэлым.
...илдэһэнээ мэдэрэ!» — гэһэн
хашхараа,
...лэгшын ехэрхүү түхэл
һанахадаа,
...өөрөөшье бахатай байна
даа, — гэжэ
... зүрхэнһөө һанадаггүй
һэм.
...ы даа, минии нюдэн
...үхэтэрөө «диилдэб», —
гэжэ хэлээгүй,
...онь хабтэһэн сэрэгшын
...ог дуудан харагша һэн,
...дьхэлээр бэшэ, зэбсэгээр
...эр дангина ээлһэн
...өө харуулһан баатарые
...рхэйш даа гэжэ һанагшагүй
һэм.
...хадашниш болохо,
...даржа шамтай һуухагүйб
гэһэн
...лэгдэһэн басагадай хатуу
харюу
...ыгэ зүрхэнһөө мэдэрэгшэ
һэм.
...ууухан багым наһан
...барай уһан шэнги үнгэршөө.
...барай уһанай хүүеэн лэ
...аг наһан соом үлөө.
...и унтангүй хэбтэхэдэш,
...үехэ, Шэдэлхэ, Харьялха.
...ууһ бодолтойш уялдан,
...руул долгидоор мушхаран
хамтарха.
...рой дээрэш уняа шобхотоод.
...од нэбтэ харагдаха.
...оошхын саана набшадай
һүүдэр
...ко сонходош решётко
хүдэр.
...дэрэй забһараар
...амхихэн улаан гэрэл
харагдаха.
... юм — үйлсын дүлэн
тулаа гү,
...эржэ байһан түймэрэй
туяа гү?
...и тэндэ хүнхинөөд
... бусын абяан гаранаб?

Халуухан наһанайм нарьяан
гү,
Ханын саана алалдаан гү?
Али би өөрөө гэншээ гүб,
Ами наһанайм тэмсээн гү,
Шархатаһан дайлагша
баригдаад,
Шангаар ёоложо хэбтээ гү?
Абяа гара! Хэмши эндэ хэрэг
соо?

Амиды хүн бии гү?
Башниин орой дээрэ гара,
Байлдаанай газар хара.
Хэн унааб, мэдэ,
Хэн диилээб, хэлэ,
Манай үнэн сэхын тугууд
Мандана гү? Гэшхэлнэ гү
полкнууд?
Үгы һаань, боолтоо абажа
хаяхам!

Үрдаг шуһамни харьялан,
Эхэ оронойнгоо түлөө
адхараагүй һаа,
Эдлэ үйлээ, шуһам, заал һаа!
Үхибүүнэй үнэншэһэн хүсэл
Үер шэнги ехэл.
Мүнөө? — үершье намхараа,
Үлөөл даа, тиигээш һаа,
хүсэлни зандаа.

Хүльгэтэйб,
Хүл гартаа гэнжэтэйб.
Дарагдаад туулгажа ябанаб
гэжэ
Дахяад дахяад зүүдэлхэл
байхаб.
Гартаа һэлмэм, бүтэн
ялаганана,
Гансал хүндэ гэнжэ янгирна,
Гарни үргэгдэнэгүй,
хүрмөөтэй
Гараха нүхэншье бүглөөтэй.
Оршон тойрон харанхы,
Оог гэхэ абяа шэмээгүй.
Орьёлмо зүүдэншье үгы,
Ошотомо байлдааншье
нэрьеэгүй.
Багынхидаал баатар янзаар
Баһа хашхарха дурам хүрэнэ:
Амиды хүн бии гү? Гарагты
башниин оройдо,
Газар ороноо шэртэгты!
Байлдаанай талмай харагдана
гү,
Баһа тугуудынай налбана гү?
Али үгы һаань,
Амидыш ябаһанай хэрэггүй.
Шуһамни горхолон урдаг.
Шулуун дээрэ эндээ үхүүжэм.
Үнэн дайгаа абажа шадаагүй,
Үүхи яндан шуһамни шурдаг.

Ц-Д. ДОНДОКОВА
оршуулба.

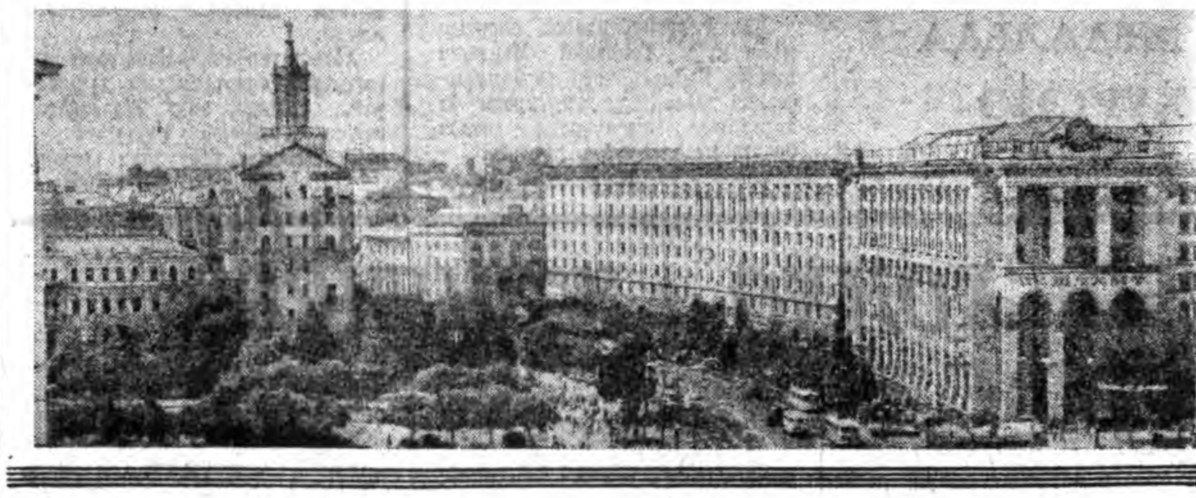

Киев—Совет Украинын ниислэл хото—манай ороной индустриальна, научно-техническэ ба соёл культурын түбүүдэй нэгэн юм. Городые хүгжөөхэ генеральна түсэбэй ёһоор энэ хото түргэнөөр хүгжэн һалбаржа байна. Днепр мүрэнэй баруун, зүүн эрьенүүдтэ барилганууд ербын бодоно.

Табан жэлэй туршада городто 5,5 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра, олон һургуули, соёлой байшангууд болон бусад баригдаха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Киевэй түб.

ТАСС-ай фото.

Павло ТЫЧИНА,

Социалис Ажалай Герой

ЛЕНИН

Ленин!
Ганса үгэл юрэдөө, —
Бидэ шуурганда
бэлэмди хододоо!

Зэмээрээ хашалсан,
Үбсүүгээрээ түлхин —
Эбдүүсэн орохоор бэлэн хүн
бүхэн.
Ленин!

Юрэнхыдөө табан үзэг лэ,
Хэды хүсэн бэ!
Туршаад үзэг лэ.
Хаашуул хэзээ худал үгөөр
Хэн баатарые диилээб, зүгөөр?
Багша наһанһаа урид нүгшөө.
Баяд, нэпманууд хүхин баярлаа.
Шахаа тангарнгаа баринабди
мүнөө:
Шахаад этэрхэбди
дайсадаа одоо.

Теэд багшамнай хэбтэнэ
мүнхэрөөд.
Тиихэдэнь дайсад найдалтай
һүхирэлдөө:
«Одоол маанадта бии болоо
сүлөө,
Омогтой ябаяы, илалтамнай
дүтэлөө!»

Ойлгогты, таанар, охорхон
ухаатан,
Олиггүй тэдээндэ шүтэжэ
ябаашан!

Маанадта эсэргүүсэһэн
хүйхэр амитание
Мүрһөөнь зайсуулан, үгы
хэхэбди!

Шахаа тангаригаа баринабди
мүнөө —
Шахаад этэрхэбди дайсадаа
одоо!

1931 он.

ТАЛМАЙ ДЭЭРЭ

Церквиин хажууда, талмай дээр
Хубисхал бусална.
— Хонишомнай хаанаб! —
улад мэгдээ. —
Буһалгаашадта туһална.

Зай, нигээд хүлеэгты
сүлөөгөө!
Зайдаар — морёороо! Урагшаа!
Хүл жорхой хүнүүд —
бөөгнэрөө,
Тугууд намилзаа...

Церквиин хажууда, талмай дээр
Шэбэнэлдэнэ һамгад, уйлаад:
«Харгы замдаа һайн,
дэмбэрэлтэй,
Хөөрхэд, ябыт даа!»

Талмай дээр тооһороод болёо.
Теэд унтажа хэбтэхэнь —
шортоо.

Боро хараан.
Бараан.

Вл. ПЕТОНОВ оршуулба.

Цэдэн ГАЛСАНОВ

ХУРЫЛНА МАНАА УКРАИНА

Украина, манай Украина
Улаан шэнинсээр хурылна,
Ута шлягуудынь зурына,
Украина, манай Украина.
Түмөөд жэлэйнь түүхые
Түр зуурашье хараа һааш,
Мянгаад жэлэйнь намтарые
Нэгэ дахиншье ираа һааш,
Шэнисын бүшмэг залаа дээр
Шевченкын буржан папааха
Шэбэнэн, шэбшэн, хэзээдэ
Шиини аялга зааха!
Али гранататай «Гренада»
Ардагай эмээлһээ хирбэжэ,
Хасагай «Яблочка» дуулаад

Харайлгаха Буденныйн
сэрэгшэд.
Дорюун баатар Стаханов
Донбассай сээжэһээ уряалха:
Арадайш шуһые халаана
Антрацит нүүрһэн папааха!
Гайхал Днепр гүн мүрэнэйнь
Галта булад бүүргэ дээр
Омог баатар үринэрэйнь,
Ород, буряад хүбүүдэй
Мүнхэ дурасхаал мүнхэрөө,
Мүнгэ алтаар мүшэтөө.
Түмөөд жэлэй түүхэтэй,
Мянгаад жэлэй намтартай
Нангин һэхүүргэ малгайгаа
Нацистнарта дэбһүүлээгүй,
Папагар буржан папаахаяа
Фашистнарта үнгүүлээгүй!
Украина, манай Украина
Утын замуудаар зурына,
Бандуурынгаа утаһые
Барин даран хурылна.

Украина, шамдаа дурлаһамни жаргал олгоо
Уянгата хүгжэм, нангин захяа мэтэ.
Дурамни хамаг мэдэрэлыем нэгэн болгоод,
Дурсама юунһээш үнэтэй юмэл, мэдэ.
Энхэ дурамни баатар хүсэ заяагаа —
Эгсэ хабсагай бутарган, харгы гаргалайб.
Октябриин хубисхалай тэмсэлээр, зориг
габьяагаар
Оншотой илалтын охинһоо амсажа
жаргалайб.
Хүл дээрээ бодожо, ерээдүйгөө магтажа,
Хүсэл зорилгоо бэелүүлжэ ороо һэм гоёор.
Намарай һүни, хабарай үдэр мандажа,
Наранай элшээр хуушан сагые сорьёол.
Эхэ Украина, шамда дурлаһамни одоо
Эгээл үндэр, энхэргэн, нангин мэдэрэлни.
Газар дэлхэй дээрэ шамһаа ондоо
Гансаш булан олохогүй байһанаа мэдэнэлби.
Үнэншэ дурамни тарьялан далайгаар долгилон,
Үгсүүр дабаа баатар боложо дабана.

Ростислав БРАТУНЬ

МИНИИ ДУРАН

Оршолонгой гүнһөө ашагта малтамал онгилон,
Ошото гэрэл Днепрэй долгиһоо абана.
Ашата дурамни Киевые сэсэрлигээр шэмэглэн,
Алдарта Львов хотодо барилга бодхоно.
Мүшэтэ домогымнай баярта аялгаар шэнэлэн,
Мүнөөдэрэй талмайда үглөөдэрые станогтол
тодхоно.
Энхэргэ дурандамни — сүлөөтэ һайхан орон,
Эрэлхэг габьяа, энхэ тайбанай найдал.
Зүблэлтэ гүрэнэй сэлмэг огторгой доро
Зүрхэнэйм баяр — Украина һалбаран байдаг.

М. САМВУЕВ оршуулба.

ФЕЛЬЕТОН

Степан ОЛЕЙНИК

ТАРХЯА ЗАЛГИГША

Гарагай хоёрто Кузьмагай
Газааһаа гэртээ ороходо,
Албан газарайнгаа коридор соо
Алхалжа дорюун ябахадаа,
Ханын газетэдэ Иванай
Хаһатай зураг харабал даа.
«Намайе бэшэ, Баанхиие
Наранда хүрэтэр магтаа» —
гээд,
Кузьма хороо бусалжа,
Хүхэ сагаан болонхой,
Татажа хүлөө арайхан
Таһалгадаа ороо һэн ха.
Уурал хүрэн булхайжа,
Уули шэнги һуугаа һэн ха.
...Үглөөдэрынь Кузьмада
Үшөөш муу юумэн болоо.
Эрхилэгшэ машинаараа
Эртэ ажалдаа ерэхэдээ,
Хара хальбагар Петрое
Хажуудаа һуулгаад асарбал.
Эндэ Кузьмагай сээжэдэ
Эреэн могой годирбо:
«Петрое асараа... Намайе
Машинаараа нэгэш
буулгаагүй!»

Гэмэрһээр тэрэ, харааһаар
Гэртээ үдэшэ харяа лэ.
Үглөөдэр юунэй болохые
Үшөө Кузьма мэдэнэгүй...
Гарагай дүрбэндэ хашалгүй
Газаашаа тэрэ гараа һэн:
Ажал тээшээ яаралгүй
Алхалһаар Кузьма ерээ һэн.
Харан гэһээнь, таһагтань
Хажуудань һуудаг Павел
Шэнэ костюм үмдэнхэй
Жэбжэгэр юумэ байбал.
Кузьмагай нюдэн харлажа,
Хүйтэн бодол ерэбэ:
«Һая мотоцикл абаһан аад.
Һайхан костюмтай болобо!»
Жэгтэй шэнэ костюмтай,
Жэл соо өөрынгөө
«Москвичаар»
Ажалдаа ябадаг Кузьма
Атаархадаг һонин хүн даа.
Гарагай табанда Кузьмада
Гажархаар юумэн болоо лэ:
Суглаанай президиумдэ
тэрэниие
Һунгахые хэншье
дурадхаагүй...

Үглөө үдэрыньшье ажалдаа
Үйлөө Кузьма үзөөл даа...
Бямба гарагта Кузьма
Бага һмарха гэбэ ха:
«Одоол сүлөө газарта,
Олоной хүлһөө холо
Загаһа хахуулидажа
Заягүй сэнгэхэ байна даа!»
Харин тэрэнь бүтэбэгүй —
Харатай юумэн болоо лэ.
Хүршынгөө гурбан сурхай
Хүрэ хүрэһөөр барихадань,
Азагүй Кузьмагай хахуулида
Ахи ...и ялаагана оробогүй.
Хүршэдөө хоролхоод, Кузьма
Хүхэ сагаан болошобо.
...Ажалайтнай газарта
Кузьмада
Адли хүн бү байһай даа.
Бусад хүнэй баясадаг
Бүхы юумэн Кузьмада
Хоро шара бусалгадаг,
Хохидол, аюул асардаг
Зүйл боложо тамалдаг,
Зүгөөр Кузьма һайн юумые
Тэсэжэ шададаггүй зэмэтэй,
Тархяа залгигша гэжэ нэрэтэй.

Г. ЧИМИТОВ буряадшалба.

АЙЛШАЛАЛСАЖА БАЙДАГБДИ

...1954 оной октябрь һарада Ук...ын ниислэл хото Киевтэ манай ...ядай литература болон ис...твын үдэрнүүд үнгэргэгдэһэн ... Буряад зохёолшодой зүгһөө ...т Цыдендамбаев, Дамба ...сараев, Даширабдан ...жабай, Гунга Чимитов, ...дэнэр хабаадабабди. Г. Чи...ов, Д. Батожабай бидэ гурбан ...эдэ литературна институтда ...о байгаабди. Республикын ...турын министерствэһээ телег...а абаад, Киев хото түрүү...хеэ ниидэжэ гараһан гурбан ...нтнэрэй баярай охин хэды ...һэн бэ гэжэ ойлгохоор ааб ... Набшаһанай шарлан татаһан ...р сагай Киев хото үзэхэдэ, ...ан бэлэй! Днепрэй үндэр эрье ... зогсожо, үдэшын галнуудай ...эн уталза һайхашаахаш, шэ...р бодоһон Крещатигаар сэлмэг ...та үдэр алхалхаш, Дарницада ...од, хүдэлмэришэдэй халуун ...уудые адхан баясахаш! Кие... суута оперо, баледэй театрта ...оо ааб даа. Дуушадайнь һай... хоолой бүхы дэлхэйдэ мэдээ... Уран зохёолшодтой танилсаг...гээшэ. Ахамад дууша Мыхола ...анай гэртэ орожо гараа һэм... «Барвинок» журналай редак... Богдан Чалый өөрынгөө ма...ада һуулгажа, бидэнние суута ...ээрээ яһала «шэрээ» һэн. ...ан ганжарта «Киевээр» тии... аяншалһамни, хододоо һайха...р һанагдадаг. Минии альбом ... тэрэ сагта буулгагдаһан нэгэ ...г бии бэлэй. Тэрэнээ мүнөө ...агшадай анхаралда дурадха...гаа хамта, украин нүхэдтөө ...уун мэндэ эльгээхэ дуран хү.... Энэ жэлэй июнь һарада бо... манай буряад зохёолшодой ...ан нүхэдтэйгөө уулзалгань ха... халуунаар үнгэрхэнь болто... Мэндэ амар, украин нүхэд...

Николай ДАМДИНОВ.

...ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уран зохёолшод ... гарһаа) Н. Дамдинов, Ч. Цы...дамбаев, Г. Чимитов Киев хото... Богдан Хмельницкиин хүшөө... дэргэдэ.

Остап ВИШНЯ

ШАЛГАЛТА ТУХАЙ

— Шалгалтаяа хээд ерэбэ гүш? Баһал хүндэлүүлбэ хаямши? — гэжэ нэгэ районой шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэдэ һамганиинь гэмэржэ оробо.

Шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ эдеэнэйнгээ столдо хүлтэй модо һандайлан һуугаад, нирмайтараа энеэсэгээн, ээдэлдэһэн хоолойгоор дуугарна:

— Ша-шалгаа бэзэб даа! Шашадаа бэзэб даа!

Удаань шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ тэндэ ябаһан миисгэйе харажархиба.

— Кссс, ксс! — гэжэ дуудажа эхилбэ.

Миисгэй ээндээ дүтэлөөд, хушуутаараа урихаанаар сабхиинь үрэхэ гэхэдэнь, шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ тэрэниие үргэжэ, гар дээрээ абаад, һүүлыень уяжа эхилбэ.

— Би-би ши-ши-нии һүүлые гоёожо, Марусиин үһэнэй миндаһан шэнгеэр зангидахамни, — гэжэ түрүүлэгшэ гүбэнэбэ.

— Ямар Марусияа хэлэнэш? — гээд, хүгшэниинь шалгалтын комиссиин түрүүлэгшын гарһаа миисгэйень шобто татан абаба. — Марусииеш үзүүлхэб! Ошожо унта. Үхэһэн хойноо шалгагша боложо хата даа!

Һамганиинь түрүүлэгшые орон дээгүүр түлхижэрхёод, миисгэйгээр нюур руунь сохёод абаба.

Түрүүлэгшэ пудуушха дээрээ унаад, бодохо гээд яаш ядаба. Тиигээд гараараа пудуушха нэгэ альгадаад хэлэбэ:

— Ми-миисгэйгээр юу сохибош! Фуф-фуражна миисгэй гээшэмнай мал гээшэ. Шамда тррравопольно шалгалта хэхэб! Э-э-эмэ гахай бүхэнһөө дүрбэн томо тү-түрүүлэгшэнүүдые абадаг байна!

— Анираа хата! Унта! Хэзээ юрэдөө һунгалта боложо, намайе амаруулха юм, — гэжэ хүгшэниинь ганирна.

Дээрэ дурсагдагша шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ хүдөө ажахын артелиин дүримэй ёһоор жэлдээ дүрбэн шалгалта хэхэеэ ошохынгоо орондо, түргэ түргэн колхоз гарадаг һэн. Заримдаа долоон хоногтоо дүрбэ дахин шалгалта хэхэеэ ябашадаг байгаа.

Иимэ шалгалта колхозой правлениин түрүүлэгшэдэ, шалгалтын комиссида, правлениин зарим гэшүүдтэ һайн дүн үгэдэг байгаа. Шалтаг боложо, заримдаа галуу, заримдаа нугаһа шарууһалха арга олдохо ха юм даа. Капуста, помидор, дабһалһан үгэрсэ гэзшэ тоосоонгүй юм бэзэ. Хааяахан колхозой гахайн түрэхэдэ, тоосоондо оруулаагүй поршоонхыешье гуримтайгаар шаражархихада яахаб...

— Хэзээ энэ найр нааданиинь дүүрэхэ юм?! Хүршэ колхозоймнай үхэр мал тарган, дулаан байрада байха, харин манай колхозойхи үргүүлхэһээ нааша юумэ һандархай сарай доро байхал даа!

— Хүршэ колхозойхиднай ажалта үдэртөө эрхим һайн шэнисээ хэдэн килограммаар хубааха, харин тиихэдэ манай колхоздо адхашье ороохо хубаахагүй. Гэхэтэй хамта районһоо ерэһэн шалгалта сугтаа архидахаһаа ондоо юумэ хэхэгүй гэжэ тэрэ колхозой гэшүүд гайхадаг, гэлылдэдэг, хоорондоо хэлсэдэг, хөөрэлдэдэг байгаа.

Тиибэ ябашье бурхан хаража, тиимэ байдал болюулагдаа һэн. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ түрмын үүдэ татажал һалаа...

Гансал тэрээнтэй хамта шалгалтын комиссиин түрүүлэгшын һуугаагүйень халаглахаар юм.

— Энэмнай эгээл Одессын областиин Березовско районой Новосельскэ сомоной «Суспильна праця» колхозые хэлээ бэшэ гээшэ гү? Мэдэхэбди, мэдэхэбди. Тэндэ нэгэ иимэ шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ бии юм, Захар Нещерет. Тэрэ хэнтэйшье хэрэлдэхэгүй, хүн бүхэнтэй һайн байха, эбээ таһархагүй гэжэл ганса оролдодог хүн юм. Тиигээд лэ колхозой ажахы унаа һааб даа. Правлениин түрүүлэгшэ сүүдтэ ороо һэн... — гэжэ манай танил нэгэ сэсэн колхозник хөөрөө һэн.

— Энэ ушарта шалгалтын комисси зэмэтэй, — гэжэ тэрэ сэсэн колхозник үргэлжэлүүлээ бэлэй. — Арад зон гээшэ шалгалтын комисси һунгахадаа, этигэл найдабари үзүүлхэдээ, түрүүлэгшын ээлжээтэ «шалгалтаһаа» бусахадаа, миисгэйн һүүлые гоёор уяхыень һунгаа бэшэ ха юм. Шалгалтын комисси гээшэ артельдэ ехэхэн хэрэг хэхэ ёһотой юм. Шалгаха, шэнжэлхэ, зүбшөөл үгэхэ, алдууень заһаха байна бшуу.

— Зүбыншье зүб лэ даа, — гэжэ бидэ зүбшөөбэбди.

— Эгээл тэрэ Одесскэ областиин Березовско районой «Червоный прапор» колхозой шалгалтын комиссие абаад үзэгты. Тэндэ түрүүлэгшээр дүй дүршэл ехэтэй, үнэн сэхэ колхозник Михаил Гаврилович Рудковский хүдэлдэг. Шалгалтын комисси дүримэй ёһоор ажалаа ябуулдаг, артелиин бүхы ажахые, мүнгэн һангые шалгадаг, тоо байсаанай зүбөөр хэгдэхые, ажалта үдэрэй үнэн сэхээр бэшэгдэхые хинадаг. Үрэ дүнгынь гайхалтай һайн даа. Колхоз үнгэрэгшэ жэлые ехэ һайнаар дүүргээд, ажахын шэнэ жэлдэ айхабтар һайнаар бэлэдхэээ.

— Бүхы шалгалтын комиссинуудай иимээр ажаллахын түлөө юу хэхэ хэрэгтэйб? — гэжэ бидэ һурабабди.

— Мэдээтэй ааб даа, — гэжэ мүнөөхи сэсэн колхознигнай хэлэбэ. — Шалгалтын комиссиин муу һайн гэшүүдые тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ хамуураар хамажа һалгаагаад, орондонь үнэн сэхэ, шударгы, эдэбхитэй колхознигуудые һунгаха ёһотой. Иимэл даа!

Г. ЧИМИТОВ
буряадшалба.

Хориhoo мэдээсэнэ

МАРИЯ КАТИНА ТҮРҮҮЛЭЭ

Георгиевскын совхозой hаалишад социалис мүрысөөндэ хам оронхой юм. Тэдэнэрэй дүрбэ hара соо бүтээhэн ажалай дүн hая гаргагдажа, түрүүшүүл элирбэ.

Хаража байhан 20 үнеэнhээ жэлэй эхинhээ хойшо 162 центнер hү hааhан Мария Катина (2-дохи отделени) hаалишад сооhоо түрүүлбэ. Хоёрдохи hуурида 1-дэхи отделениин hаалишан Александра Садовская гараа. Тэрэ hаажа байhан үнеэн бүриhөө 749 килограмм hү hааhан байна. hаалишад А. Корнилова, А. Черноскулова, Е. Рахматулина болон бусад мүн лэ амжалтатай ажаллаа.

Тус ажахын hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр лаблан хэлэхэдэ, тэдэнэрэй байгша ондо үнеэн бүриhөө 2.000 килограмм hү hааха гэhэн уялгаяа дүүргэхэнь дамжаггүй.

ТУГАЛШАД СООhОО ТҮРҮҮ

— Тугал бүриин шэгнүүр сүүдхэдэ дунда зэргээр 730 граммдар нэмэбэ, — гэhэн мэдээн Үдын совхозhоо абтаа. Энэ хадаа тугалшадаймнай дунда туйлагдаhан эгээл эрхим дүн гээшэ. Тэрэниие туйлагша нүхэр Дамбиева.

Пунсык-hама Дамбиева Үдын совхозой 1-дэхи отделениин тугалшан юм. Тэжээлэй рационай тулюур үедэ Дамбиева дашабаритайгаар ажалаа эмхидхэhэнэйнгээ ашаар бусадhаа hайн дүн туйлаа.

ХАХАД ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЗ

Байгша оной зургаа hарын турша соо 2.000 центнер hү гүрэндэ тушааха түсэбөө Хурбын совхозой коллектив майн 25-да үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ ажахын туйлаhан амжалтада hаалишад Долгор Дармаева, Полина Петрякова, Фаягла Бариева, Жибзема Маланова болон бусадай хубита ехэ байна. Тэдэнэр тус тустаа үнеэн бүриhөө 600 гаран килограмм hү hаагаа.

Эхэ оронойнгоо 50 жэлэй ойдо зорюулан, 2-дохи кварталай дүүрэтэр түсэбhөө гадуур үшөө 1.350 центнер hү гүрэндөө тушааха гэhэн шиидхэбэри Хурбын совхозой hаалишад абаба.

Д. ДОРЖИЕВ.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Альпинизм Алтайн спортсменүүдэй эгээл дуратай спорт болонхой юм. Һаяхан эндэхи 48 хүн Тянь-Шаниин үндэрнүүдтэ гараа. Мүнөө Алтайн альпинистнүүд Памирай хадануудта гарахаяа бэлдэжэ байнхай. Тиишэ эгээл хүсэтэй бэлэдхэл hайнтай спортсменүүд ошохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Альпинистнүүдэй отряд хадын ташалан өөдэ гаража ябана.

ТАСС-ай фотохронико.

БРОНЗО МЕДАЛЬДА ХҮРТЭБЭ

Дүрэ буляалдалгаар СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн хүдөөгэй барилдаашадай дунда Махачкала хотодо үнгэрбэ.

Манай республикаhаа спортын мастернууд Геннадий Манжуев Виктор Баймеев хоёр тэрэ мүрысөөндэ хабаадаад, дундууршаг ба хүнгэншэг шэгнүүртэн сооhоо бронзо медальнуудта хүртэбэ.

В. БАДМАЕВ.

ҺУРАГШАДАЙ НААДАН

Улаан-Үдэ хотын hургуулинуудай дунда үнгэргэгдэhэн спартакиада дүүрэбэ. Энэ мүрысөөндэ хотын гурбан район соо түрүүшын хоёр hуури эзэлhэн команданууд хабаадалсаhан байна. Эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн наадanда хоридохи hургуулиин долоодохи классай hурагша Володя Назаренко дүн хамтадань 273 очко абажа, түрүү hуури эзэлбэ. Удаадахи hууринуудые Григорий Трунев (35-дахи hургуули), Виктор Алексеев (зургаадахи интернат hургуули) гэгшэд эзэлээ.

Басагадай дундаhаа 271 очко абаhан Оля Олейникова (хоридохи hургуули) эрхимлээ. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудта зургаадахи интернат, 44-дэхи hургуулинуудай hурагшад Г. Котенкова, Л. Виноградова гэгшэд гараhан байна.

Команда бүхэнэй дүн гаргахада 65-дахи дунда hургуулиин команда дахинаа эрхимлэбэ. 35, 44-дэхи hургуулинуудай команданууд удаадахи hууринуудые эзэлээ.

Хотын гурбан районуудай hурагшадай спортакиадын дүн хаража үзэхэдэ, эндэ Железнодорожно районой hургуулинууд hайн амжалта харуулhан байба.

Б. МИГОМАНОВ.

ҺҮҮЛШЫН ХОНХО ЖЭНГИРБЭ

Хэжэнгэ

Май hарын дулаахан үглөөгүүр. Хабарай сэлмэг наранай туяа hургуулиин сонхоор орожо, елэн харахан самбар дээрэ аятайханаар наадана.

Мүнөөдэр hурагшад юундэшьеб хүхюутэйнүүд. Саб сагаан фартугуудые үмдэhэн, үнгэ бүриин лентэнүүдые үhэнүүдтээ уяhан басагад, хара костюмуудтай хүбүүд hургуули тээшэ шамдуухан алхална.

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Хэжэнгын дунда hургуулиин байшангай урдахи талмай дээрэ hурагшад олоороо жагсанхай. Эхин классуудай hурагшад үнгэ бариин сэсэгүүдые баринхай, арбадахи классайхид тээшэ баяртайгаар харан зогсонод. Зүб даа. Арбан жэлдэ энэ hургуулида hуража, эрдэм соёлой орьёл өөдэ зориhон эдиршүүл мүнөөдэр hүүлшынгээ хэшээлдэ hууханъ ха юм. Мүнөөдэр — hүүлшын хонхын жэнгирхэ үдэр.

Һургуулиин директор Ц. Д. Дашиев баяр ёhололой энэ линейкые hүүлшын хонхо жэнгиргэжэ нээгээд, арбадахи класс дүүргэхэеэ байгшадые халуунаар амаршалжа, шалгалтануудаа эрхим hайнаар үгөөд, болбосоролой аттестат абаад, дээдэ hургуулинуудта орохыень, мэргэжэл олохыень хүсэбэ.

Удаань ВЛКСМ-эй Хэжэнгын райкомой секретарь В. Т. Тугдумов, арбадахи «а» классые хүтэлбэрилэгшэ Т. Г. Гончикова, РСФСР-эй hургуулинуудай габьяата багша Н. Н. Намсараев, нэгэдэхи классай hурагша В. Ринчинов, арбадахи классай hурагша Г. Галданова гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Нэгэдэхи классай hурагшад hургуули дүүргэхэеэ байhан аханар, эгэшэнэртээ сэсэгүүдэй баглаануудые барюулба.

Нигээд hурагшад түрүүшынгээ шалгалта барихаар бэлдэжэ эхилэнхэй.

П. СОДБОЕВ.

Мухар-Шэбэр

Мухар-Шэбэрэй аймагай Хушуун-Үзүүрэй Соёлой ордон соо ехэ хүхюутэй. Энэ юун болооб гэхэдэ, Хушуун-Үзүүрэй арбадахи классые дүүргэгшэдтэ зорюулhан «Сэнхир галхан» гэhэн үдэшэ үнгэргэгдэбэ.

«Мэргэжэл бүхэн өөрын шэнжэтэй» гэhэн темэдэ hонирхолтой хөөрэлдөөн болобо. Хүдөө ажахын, элүүрые хамгаалгын, худалдаа наймаанай, соёл культурын мэргэжэлтэд эндэ уригдажа, өөhэдынгөө мэргэжэл тухай hонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө.

Үнгэ бүриин сэсэгүүдээр бүрхөөгдэhэн столнууд дээгүүр номууд, шэхэр, конфетэ, аршаан унданууд зохидоор табяатай.

Багшын мэргэжэл тухай хөөрэхыень Галина Мункуевна Цыбиковада үгэ үгтэбэ. Нүхэр Г. М. Цыбикова hаяхан Москва хото ошожо, пионернүүдэй Бүхэсоюзна слёдто хабаадалсажа ерээ юм. Энээн тухайгаа хөөрэхэдэнь hурагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Удаань «Знамя Ленина» колхозой главна ветврач Василий Батуевич Батуев малай эмшэнэй үүргэ, тэрэнэй ажал, харюусалга тухай хөөрэбэ. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй габьяата багша Б. Д. Дашинамжилов, Хушуун-Үзүүрэй сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Д. Дамбаев өөhэдынгөө мэргэжэл тухай hонирхоор хөөрэжэ, эндэ суглараашадые баясуулба.

Мүнөө арбадахиие дүүргэхэеэ байhан эдир хүбүүд басагадта мэргэжэл тухай иимэ хөөрэлдөөн ехэ туhатай бшуу. Тиимэhээ иимэ үдэшын Хушуун-Үзүүртэ үнгэргэгдэhэниинь тон hайшаалтай.

...Ерээдүйдэ эрдэм соёлтой, шударгы бэрхэ хүнүүд боложо, Эхэ орондоо, арад зондоо туhатай эрхэтэд болохобди гэжэ арбадахи классай hурагша Сэсэгма Эрдынеева омогорхол баяртайгаар мэдүүлбэ.

Үглөө үтлөөгүүрнь hүүлшын хонхо Хушуун-Үзүүрэй дунда hургуулида зэдэлжэ, hургуулиин hурагшад, багшанар арбадахи класс дүүргэхэеэ байгшадта амжалтануудые хүсөөд, шалгалтануудаа hайнаар баригты гэжэ юрөөбэд.

Б. ЦЫРЕНОВ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛАЙ АША ТУҺАДА

Стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай хэлсээндэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, США-гай Президент Р. Никсонэй гараа табиhан документнүүдые дэлхэйн хэблэл үргэнөөр толилно. Дэлхэйн оронуудай гүрэнэй, политическэ ажал ябуулагшад эдэ документнүүд тухай үгэ хэлэхэдээ, тэдэнэй шухала шанартай байhые тэмдэглэнэ.

Эдэ түүхэтэ хэлсээнүүд имагтал хоёр гүрэнэй — Советскэ Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай аша туhада харюусана бэшэ, харин уласхоорондын аюулгүй байдалай аша туhада, эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ алба хэнэ гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

ВАРШАВА. Москвада баталагдажа абтаhан хэлсээнүүд хадаа уласхоорондын оршон байдалда hайн нүлөө үзүүлхэ шухала ябуулганууд болоно гэжэ ПОРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ольшовский ПАП-ай корреспондентдэ мэдүүлбэ.

Нэгэдэхеэр, стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлалга ядерна дайнай аюулые бага болгохо байна. Иимэ дайе саралга, ой ухаанда орошогүй аюулhаа хүн түрэлтэниие зайсуулга — социалис оронуудай бэелүүлжэ байгаа ниитэ политикын гол шухала зорилгонуудай нэгэниинь болоно. Энэ хадаа уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэтэ уялга мүн.

Хоёрдохеёр, энэ хэлсээн стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлажа, бүхы дээрэнь буу зэбсэг гаргалгые хороохо хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

БУДАПЕШТ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, Холбоото Штадуудай Президент Р. Никсонэй Кремль соо баталhан хэлсээнүүд «амгалан тайбанаар зэргэ оршон hуулгын шухала документнүүд болоно» гэжэ «Непсабадшаг» түрүү статья соогоо тэмдэглэнэ. Стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлаха тушаа хэлсээ баталhан хоёр тала түрүүшын алхам хээ. Энэ алхам ракетно-ядерна дайнай аюулые сарахаhаа гадна, имагтал Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай бэшэ, харин дэлхэйн бүхы арадуудай, бүхы хүн түрэлтэнэй аша туhада харюусана. Тэрэ түгшүүрилые hуларуулха, уласхоорондын аюулгүй байдал хангаха аргатай.

БРАТИСЛАВА. Словакиин «Правда» газетэ стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай Москвада баталагдажа абтаhан хэлсээнүүдые шэнжэлэн тайлбарилхадаа, иигэжэ бэшэнэ: «Эдэ хэлсээнүүд буу зэбсэг гаргалгые хороохо талаар шухала алхам болоно. Экономическа, сэрэгэй талаараа хүсэн түгэс оронууд — СССР США хоёр түүхэдэ түрүүшынхеэ хамтаараа бүгэдэ ниитээрэ буу зэбсэг хуряаха замда гараба.

СОФИ. «Работническо дело», «Земледельско знаме». «Труд», ба Болгариин түбэй бусад газетэнүүд «Эб найрамдалай, аюулгүй байдалай аша туhада», «Эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай илалта», «Түүхэтэ хэрэг» гэhэн гаршагуудтайгаар барлагдан гараба. Стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлахын тула ракетэhээ хамгаалха түхеэрэлгые хизаарлаха тухай СССР ба США-гай хоорондын хэлсээнэй дүүрэн текстнүүдые газетэнүүд толилhон байна.

Амгалан тайбанаар зэргэ оршон hуулгын, үгэеэ ойлголсолгын, аша үрэ ехэтэйгээр харилсан ажаллалгын, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоолгын гадаадын политика бэелүүлжэ байдагаа Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэд США-гай Президентын Москвада ерээд байhан үедэ бүришье эли тодоор харуулаа гэжэ «Работническо дело» тэмдэглэнэ.

УЛААН-БААТАР. КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй гол хубинь болохо эб найрамдалай программые шууд сэхээр бэелүүлгэ хадаа мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтын шухала эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ Монголой түбэй радиогой шэнжэлэгшэ мэдүүлээ. Москвада абтаhан совет-американ хэлсээнүүд энээниие бата гэршэлнэ.

ВАШИНГТОН. Стратегическэ добтолхы зэбсэгүүдые хизаарлаха тухай хэлсээндэ Л. И. Брежневэй, Р. Никсонэй гараа та[...]жа, баталан абаhан ушар ха[...] буу зэбсэг хуряаха тала[...] «ашатай туhатай алхам» бол[...]но гэжэ Дж. Смит пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

Американ конгрессэй пар[...]нуудай хоёр бүлэглэлэй хүт[...]бэрилэгшэд үгэ хэлэхэдээ, хэ[...]сээнүүдые дэмжэhэн байха[...] Эдэ документнүүд «үнэн з[...]шэглэлтэйгээр хэгдэhэн шуха[...] алхам» болоно гэжэ сенадта[...] демократическа олонхиие э[...]хилогшо М. Мэнсфилд сэгн[...]

США-гай Президентын т[...]шаалда кандидатуранууда[...]жүүлhэн сенаторнууд-демокра[...]дууд Г. Хэмфри, Дж. Ма[...]верн стратегическэ добтол[...] зэбсэгүүдые хизаарлаха ту[...] хэлсээнүүдые бүрин дэмжэ[...] байна.

Уласхоорондын түгшүүрил[...] hуларуулха талаар хэгдэ[...] шэнэ алхам дайгаар жүрөө[...] шэдэй дурыень гутааhан, зар[...] тэды тээлмэрдүүлhэн байха[...] Хархис бодолоороо суурха[...] сенаторнууд Г. Джексон, Д[...] Бакли, түлөөлэгшэдэй пала[...] гэшүүн Дж. Эшбрук Москва[...] баталагдаhан хэлсээнүүдые [...]руушаажа байhанаа мэдүүлб[...]

Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhо[...] стратегическэ добтолхы зэб[...]гүүдые хизаарлаха тухай хэ[...]сээн сенадта эсэслэн баталаг[...] хаhаа урид сенадай зарим [...] миссинуудта зүбшэлэлгэдэ [...] бигдаха юм. Эдэ хэлсээнүүд[...] сенат эсэслэн баталха аабза [...]жэ США-гай правительствен[...] тушаалтад найдажа байhан[...] мэдүүлнэ гээд АП агентст[...] дамжуулна.

НЬЮ-ЙОРК. «Стратегическ[...] добтолхы зэбсэгүүдые хизаар[...]ха тухай совет-американ түү[...]тэ хэлсээнүүд», — гэжэ амер[...]кан коммунистнуудай газетэ [...] «Дейли уорлд» Москвада бат[...]лагдан абтаhан документнүүд[...] нэрлэhэн байна. Л. И. Брежне[...] Р. Никсон хоёрой абаhан хэ[...] сээнүүдэй удха шанар сэгнэ[...]гүй. «Амгалан тайбанаар зэр[...]гэ оршон hууха тушаа Советс[...] Союзай бэелүүлжэ байгаа п[...] литикын түүхэтэ илалтые э[...] документнүүд харуулна», — [...]жэ газетэ тэмдэглэнэ.

БОНН. Стратегическэ добто[...]хы зэбсэгүүдые хизаарлаха т[...]хай Москвада баталагдажа а[...]таhан совет-американ хэлс[...]нүүдые ФРГ-гэй политическ[...] партинууд амаршалба. «Энэ д[...]кумент хадаа «түүхэтэ уд[...] шанартай хэрэг» болоно гэж[...] СДПГ-гэй правлениин түлөө[...]лэгшэ хэлээ. Москвада туйла[...]даhан ябуулганууд имагта[...] Советскэ Союзай, США-гай г[...]рэнүүдтэ, арадуудта бэшэ, ха[...]рин бүхы дэлхэйн арадууд[...] ашатай туhатай гэжэ тэрэ тэ[...]дэглээ.

Москвада баталагдажа абт[...]hан документнүүд бүгэдэ ни[...] тэрээ буу зэбсэгээ хуряалга[...] түрүүшын шата боложо шада[...] гээд ХДС/ХСС-эй бүлэглэл[...] парламентска секретарь ф[...] Врангель Бонндо мэдүүлh[...] байна.

РИМ. Советскэ Союзай, Хол[...]боото Штадуудай хүтэлбэрил[...]шэдэй Москвада боложо ба[...]гаа уулзалганууд амгалан та[...]банаар зэргэ оршон hууха по[...]литикын амжалтатай байh[...] гэршэлбэ гэжэ «Унита» газет[...] бэшэнэ.

МАДРИД. «Тон шухала до[...]кументнүүд Москвада батала[...]дажа абтаа. Тэдэниие абаhа[...] үдэрнүүд түүхэдэ орохо», — гэжэ Мадридай католиг шажа[...]танай газетэ «ИА» стратегич[...]скэ добтолхы зэбсэгүүдые хи[...]заарлаха тухай совет-америка[...] хэлсээнүүдые сэгнэнэ. Эдэ хэ[...]сээнүүдэй баталагдахада, ядер[...]на дайнай аюул саргадаха бай[...] гэжэ газетэ онсолон заагаа.

ДЕЛИ. Л. И. Брежневэй Р. Никсонэй баталhан хэлсэ[...]нүүд буу зэбсэг гаргалгые хо[...]роохо, газар дээрэ бата бэхи э[...] найрамдал хангаха замда хэ[...]дэhэн шухала алхам болож[...] түүхэдэ орохо юм гээд «Патри[...]от» газетэ бэшэнэ.

«Эдэ хэлсээнүүдые баталалга Москвадахи хөөрэлдөөнүүдэй амжалтатайгаар үнгэржэ бай[...]hые гэршэлнэ, — гэжэ «Стейтсмен» газетэ тэмдэглэбэ.

(ТАСС).

Бразили үхибүүдэй үбшэлэлгэ, наhа баралга эгээл олоор ушардаг оронуудай нэгэн гэжэ тоологдонхой. Эндэ үхибүүдэй наhа баралга бүхы зоной наhа баралгын 55 процент болоно. Энэ хадаа имагтал ажабайдалай дорой муу дээрэhээ, олонхи зоной ажалгүй байдалhаа, хододоо үлэн хооhон ябадаг ушарhаа дулдыдана. Орон соо мүнөө олон мянган үхибүүд гэртэхингүй, ямаршье харууhагүй үлэшэнхэй городой үйлсэнүүдээр гуйраншалжа, зоной гутал арилгажа гү, али автомашинануудые угааха мэтэшэлэн хоол бэдэржэ ябадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хододоо үлэн хооhоор ябажа, үбшэндэ нэрбэгдэжэд байhан Бразилиин үхибүүдэй нэгэн.

ТАСС-ай фотохронико.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО: ХИЛЫН ГААНАҺАА

НЬЮ-ЙОРК

ХОЁР ОРОНОЙ АША ТУҺАДА

ТАСС

Советскэ Союз ба Холбоото Штадуудай хоорондохи худалдаа наймаанай харилсаа холбоонуудые саашадань үргэдхэхын түлөө США-гай худалдаа наймаанай министр П. Питерсон хэлэhэн байна.

СССР США хоёрой хоорондо худалдаа наймаанай харилсаа холбоое үргэдхэлгэ хоёр оронной экономико бэхижүүлхэ, арадуудай ажабайдал hайжаруулха арга олгохо юм гээд министр телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

НЬЮ-ЙОРК

Израилиин хүсэнүүдэй харата ааша

ТАСС

Хүршэ оршодог араб гүрэнүүдэй хилэ дээрэ Израиль харата ааша хэжэ үргэлжэлhөөр.

1972 оной майн 24-дэ Израилиин сэрэгүүд Сириин газар нютагуудые ехэ буугаар гурба дахин буудаа. Сириин түлөөлэгшэдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, майн 10-hаа 17 хүрэтэр Израилиин сэрэгүүд Сириин газар дайдые хэдэ дахин буудаhан, харата ябуулга хэхэ hанаатайгаар Израилиин хоёр танк, хоёр бронетранспортер хилэдэ дүтэхэнүүр hөөргэ урууугаа дабшаhан байна.

Майн 24-дэ Израилиин ВВС-эй хоёр реактивна самолет Ливанай хилэ дабажа, нилээд холуур нэбтэрэн ороhон байха юм.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые Тель-Авивай удамаршад улам түгшүүрилтэй болгохые hэдэлгэ гаргана гэжэ эдэ бүхы баримтанууд гэршэлнэ.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДТАХИ БАЙЛДААНУУД

ТАСС

Контум хото шадар шанга байлдаанууд боложо үргэлжэлhөөр. Сүлөөлэлгын хүсэнүүд хотын хойто, зүүн-урда захадахи хэдэн бэхилэлтэнүүдые эзэлээд, дайсанда хатуу шанга харюу сохилто хэжэ байна. Патриодууд артиллереэр буудажа, сайгон сэрэгүүдэй командна пунктые, сэрэгэй хэдэн бэхилэлтэнүүдые hандаагаа. Сэрэгүүдтээ туhаламжа үзүүлхын тула дахуул армиин командованиин самолет болон вертоледуудаар нэмэлтэ хүсэ хаяхые hэдэлгэ гаргаа. Тус райондо патриодууд дайсанай 3 реактивна самолет буудажа унагаагаа.

Тхыатхиен провинцида болоhон шанга байлдаанай үедэ патриодууд Хюэ хото шадарай хамгаалалтын хэдэн бэхилэлтые hамна бута сохиhон байна.

Ороной баруун-хойто хубида боложо байhан байлдаануудта Камбоджын патриотическа хүсэнүүд тэмсэлээ улам эдэбхижүүлнэ. Сиемреап хотые тойроод шэбээлhэн Пномпениин сэрэгүүдэй бэхилэлтэнүүдые тэдэнэр артиллереэр буудаба. Хотоhоо оройдоол 5 километрэй газарта шанга байлдаанууд болоно. Эндэ дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо ороно. Һүүлэй үдэрнүүдтэ тус райондо байдалнай муудаа гэжэ Пномпениин армиин командованиин түлөөлэгшэ сэхэ рууньмэдэрбэ.

ХАНОЙ. (ТАСС). Хюэ хотоhоо хойгуур болоhон сэрэгэй ябуулганууда Урда Вьетнамай патриодууд ехэ амжалтануудые туйлаа. Майн 21-hээ 27 болотор Митянь мүрэнэй оршондо Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд сайгон армиин 2300 гаран солдадые хүлhөөнь буулгаhан, 26 самолет буудажа унагааhан, 19 танк, бронетранспортер hандааhан, hомо хэрэгсэлнүүдтэй ехэ склад тэhэлhэн байна.

Патриотическа хүсэнүүд Биньдинь провинциин эрье шадарай үргэн дэлюун газар нютагуудые дайсанhаа сүлөөлөө.

Анлок хото шадар хүреэлэлтэдэ орохон сайгон сэрэгүүдэй энээнhээ гараха hэдэлгэ хээшье hаань, Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд улам эршэмтэйгээр добтолго хэнэ. Апрелиин 9-hөө мүнөө хүрэтэр патриодууд энэ хотодо буулгагдаhан авиадесантна хоёр бригадые үгы хээ гэжэ Ханойн «Куан дой нян зан» газетэ бэшэнэ.

ХЕЛЬСИНКИ

КПФ-гэй ЦК-гай пленум

ТАСС

Финляндиин Компартиин Центральна Комитедэй пленум эндэ боложо, политическэ шухала асуудалнуудые, засагай нютагай зургаануудта hунгалта үнгэргэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэhэн байна. Дотоодын политическэ байдалай асуудалнууд тухай мэдүүлгэ, уласхоорондын асуудалнууд тухай мэдүүлгэ пленум нэгэн hаналтайгаар баталан абаа.

Социалис гүрэнэй гадаадын политикын ленинскэ ёhо гуримуудта батаар үндэhэлhэн, Советскэ Союзай эб найрамдалта политика хадаа мүнөө үедэ эгээн лэ аша үрэ ехэтэй политика болоно гэжэ уласхоорондын асуудалнууд тухай мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

ЛОНДОН

Шахардуу шанга байдалтай

ТАСС

Белфастын түбтэ шанга тэhэрэлгэнүүд боложо үргэлжэлhөөр. Эдээнhээ уламжалан хэдэн арбаад байшан гэрнүүд hандараа, олон хүнүүд шархатаа. Майн 29-дэ Ольстерой худалдаа наймаанай түбтэ болоhон тэhэрэлгын үедэ 6 хүн алуулаа, олон арбаад хүн шархатаа.

Сүүдхын турша соо Белфастдэ буудалдаан үргэлжэлөө.

НЬЮ-ЙОРК

ИНДОХИТАДАЙ ФРОНТНУУДТА

ТАСС

Эдэ үдэрнүүдтэ Урда Вьетнамай Контум хото шадар шанга байлдаанууд болоно. Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зарим подразделенинүүд хото руу нэбтэрэн орожо, аэродромой зарим хубииень, хэдэн кварталнуудые эзэмдэн абаа.

Дахуул сэрэгүүдтэ туhаламжа үзүүлхээр авиаци иишэ эльгээгдээ. Патриотическа хүсэнүүдэй тэмсэлээ улам эдэбхижүүлhэн Урда Вьетнамай хойто сектортэхи газар нютагуудые США-гай самолёдууд, корабльнууд бомбодоно, буудана.

ХАНОЙ. (ТАСС). Дахуул сэрэгүүд Куангчи провинциин зарим нютагуудые эзэмдэн абахые hэдэлгэ гаргабашье, урагшагүйдөө. Патриодуудай сүлөөлhэн энэ провинцида вертоледууд болон катернуудаар десант хаяhаниинь арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд тэрэниие hамна бута сохёо.

Майн 25-да американ авиациин ДРВ-гэй нютагуудые бомбодоходонь, ПВО-гой частьнууд Винь хото ба Нгеан провинцида хоёр самолет буудажа унагаагаа гэжэ Вьетнамай информационно агентство дамжуулба.

Тобшо мэдээсэлнүүд

РИМ. (ТАСС). Италиин пролетарска нэгэдэлэй социалис партиин (ИСППЕ) ЦК-гай гурбан үдэрэй пленум эндэ боложо дүүрэбэ. ИСППЕ-е Италиин Коммунис партитай хамтараи нэгэдүүлхэ тухай шиидхэбэри абахын тула партиин онсо съездые байгша оной июньдэ зарлаха тухай шиидхэбэриие пленумдэ хабаадагшад олонхиин дуугаар баталhан байна.

ИСЛАМАБАД. (ТАСС). Бэе бэеэ хүндэлэ, газар дайдадаа хүрэлсэнгүй, хүршэ оронуудтайгаа харилсаа холбоо тогтоохые хүсэнэбди гэжэ Пакистанай президент З. А. Бхутто Лахорто болоhон пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ. Пакистан Инди хоёрой хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондын хөөрэлдөөнүүд июниин hүүл багта Делидэ болохоор багсаагдана.

КУВЕЙТ. (ТАСС). Дүтын Зүүн зүгэй, Африкын хэдэн оронуудаар 13 хоногто албанай хэрэгээр аяншалhан Пакистанай президент Зульфикар Али Бхутто Персидскэ тохойн княжествануудай нэгэндэ — Абу-Дабида ерэбэ.

Индиин премьер-министр Индира Ганди Бхутто хоёрой июниин 28-да Делидэ хэхэ хөөрэлдөөнүүдтэ бэлэдхэл болгожо, энэ аяншалга хэгдээ.

РИМ. (ТАСС). Италиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй, Центральна шалгалтын комиссиин пленум майн 29-дэ эндэ нээгдээ.

Байгша оной майн 7-до болоhон hунгалтын hүүлээр ИКП-гэй хэhэн ажал ябуулга, кадрнуудые партиин хүтэлбэрилхы органуудта хубаарилан табиха тухай асуудалнууд пленумэй зүбшэлэлгэдэ табигдаа.

СЭНХИР ЭКРАН

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

14.30 — дамжуулгын программа. 14.35 — орон доторхи hонин. 14.45 — hурагшадта зорюулагдаhан дамжуулга. 15.15 — ниитэ-политическэ асуудалда зорюулагдаhан дамжуулга. 1545 — Ехэ театрай хореографическа училищи тухай концерт-очерк. 16.30 — «Всмотритесь в это лицо» уран hайханай телевизионно фильмын 1-2-дохи серинүүдынь харуулагдаха.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

18.15 — концерт. 18.45 — «Хэрээhэнэй ноён» гэhэн телезүжэг.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

18.15 — футболоор СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө наадаанда «Динамо» (М) — «Торпедо (М) командануудай наадан харуулагдаха.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

21.20 — телепанорама. 21.50 — телеочерк. 22.10 — концерт. 22.35 — фильм-концерт. 23.20 — «Зунай бороон» гэhэн хүгжэмтэ очерк.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН УДЭ, ул. Ленина 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 36-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-03553. Заказ № 1272